

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง

อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐

กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๔

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง
อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

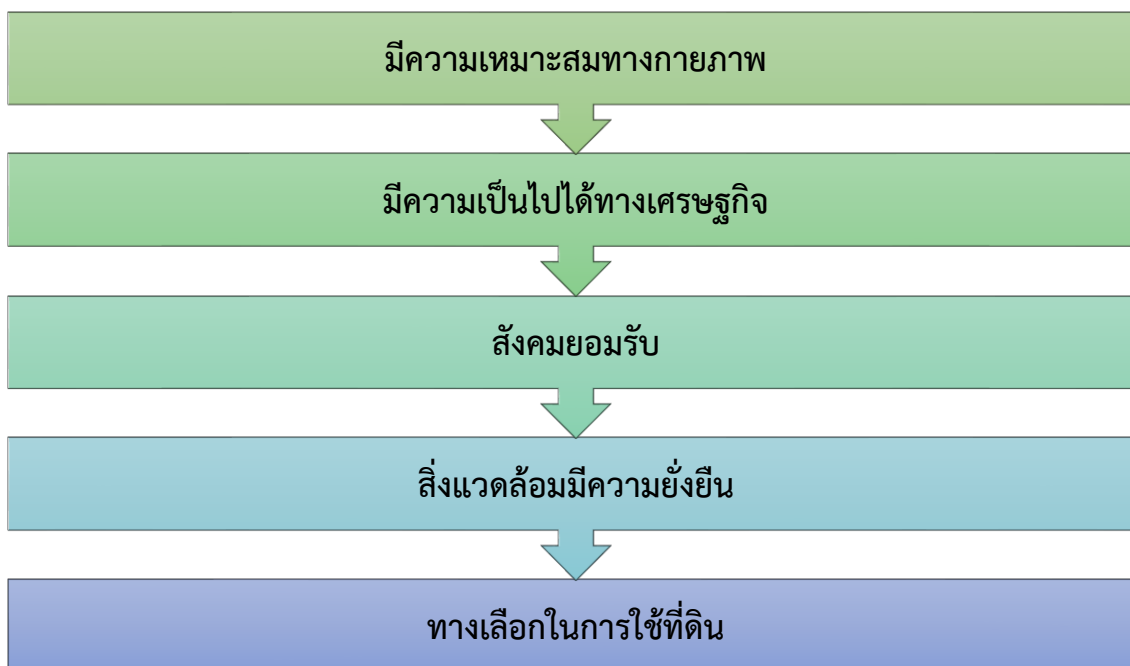
สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ
กันยายน
2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-4
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-6
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-9
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-14
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-6
3.3 ทรัพยากรดิน	3-8
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-8
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-5
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-15
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-15
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2564	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-3
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
เอกสารอ้างอิง	อ1

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2550-2559	2-7
2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	2-10
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2563	2-14
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2563	2-15
2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2564	2-16
2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2563	2-19
3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย	3-1
3-2 บ่อบาดาล ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-6
3-3 หน่วยงานที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-12
3-4 สมบัติดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-14
3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-17
4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	4-4
5-1 ขึ้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	5-12
6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	6-2
6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	6-5
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-6
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-7
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)	7-8

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	2-3
2-2 ความลาดชัน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	2-4
2-3 ภูมิประเทศ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	2-5
2-4 เส้นชั้นน้ำฝน จังหวัดกาญจนบุรี	2-8
2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี	2-9
2-6 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	2-13
2-7 สัดส่วนคร่าวเรือนเกษตร ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	2-15
2-8 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2562	2-20
3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-3
3-2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-4
3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-5
3-4 ทรัพยากรน้ำ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-7
3-5 ทรัพยากรดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-16
3-6 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	3-18
4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	4-6
4-2 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	4-7
4-3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	4-9
6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	6-14
6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	6-15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศ ดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 กันยายน 2563 - 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สรุปรวบรวมข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบประมาณจัดพื้นที่ชลประทาน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“ที่ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนพื้นผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียว แต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำขั้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด หาย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง เทพวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขอบเขตการกำเนิดดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดและระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องมาจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมีชีวภาพ และสัณฐานวิทยา (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“การวางแผนการใช้ที่ดิน” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาอุตสาหกรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

“พัฒนาเกษตรผสมผสาน สร้างภูมิต้านทานสู่ภัยแล้ง”

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก มีเขตติดต่อชายแดนไทยสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ที่ตั้งมีระยะทางห่างจากตัวจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ 185 กิโลเมตร ระยะทางห่างจากอำเภอดงหลวง ประมาณ 22 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 373.304 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 233,315 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 2-1

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลปิล็อก อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลท่าขนุน ตำบลหินดาด และตำบลลิ้นถิ่น อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลท่าขนุน และตำบลหินดาด อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลปิล็อก อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี และสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง, 2562) ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านท่ามะเดื่อ	หมู่ที่ 5 บ้านไร่ป่า
หมู่ที่ 2 บ้านปากลำปิล็อก	หมู่ที่ 6 บ้านไร่
หมู่ที่ 3 บ้านห้วยเขย่ง	หมู่ที่ 7 บ้านห้วยปากคอก
หมู่ที่ 4 บ้านประจักษ์	หมู่ที่ 8 บ้านวังน้ำเขียว

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

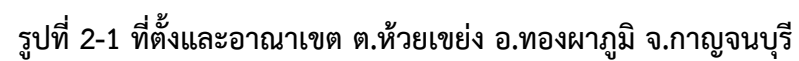
ตำบลห้วยเขย่ง เป็นตำบลเล็กๆ ที่มีชุมชนเชื้อสายกะเหรี่ยงและมอญอาศัยอยู่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก พบว่าการอยู่ร่วมกันระหว่างคนไทยในพื้นที่เดิม คนไทยต่างถิ่นมาจากจังหวัดอื่น และกลุ่มชนต่างดาวที่มาจากหลายเมืองของสหภาพพม่า เช่น ทวาย มะละหม่ง มุตอง ยี่แล ทำให้เกิดความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ซึ่งสามารถแยกแยะและวิเคราะห์เชิงชาติพันธุ์ของคนในตำบลห้วยเขย่ง ได้ดังนี้ “คนไทย” ได้แก่ คนภาคเหนือ คนภาคอีสาน คนภาคกลาง คนภาคใต้ และ “คนนอก” (ต่างดาว) ได้แก่ กะเหรี่ยง กะหล่าง ลาว มอญ พม่า จึงเกิดการหลอมรวมทางชาติพันธุ์ การปกครองต้องมีกฎระเบียบการอยู่ร่วมกันในชุมชน สืบสานแห่งห้วยเขย่งแต่เดิมด้วยวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงและชาวมอญพื้นถิ่น เคยมีตำนานพื้นบ้านเล่าต่อกันมาถึงชื่อของตำบลว่า สมัยก่อนชาวบ้านเลี้ยงช้างเพื่อชักลากไม้ท่อน และมีคนเลี้ยงช้างที่มีคาถาอาคมแก่กล้าชื่อ พระเขย่ง มีอยู่วันหนึ่งช้างตกมัน และเหยียบพระเขย่งตาย

บริเวณลำห้วย จนชาวบ้านแถวนั้นเรียกว่า ห้วยพระเขย่ง ต่อมาคำว่า พระ ได้หายไป และพูดสั้นขึ้นว่า ห้วยเขย่ง มาจนถึงปัจจุบัน (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง, 2562)

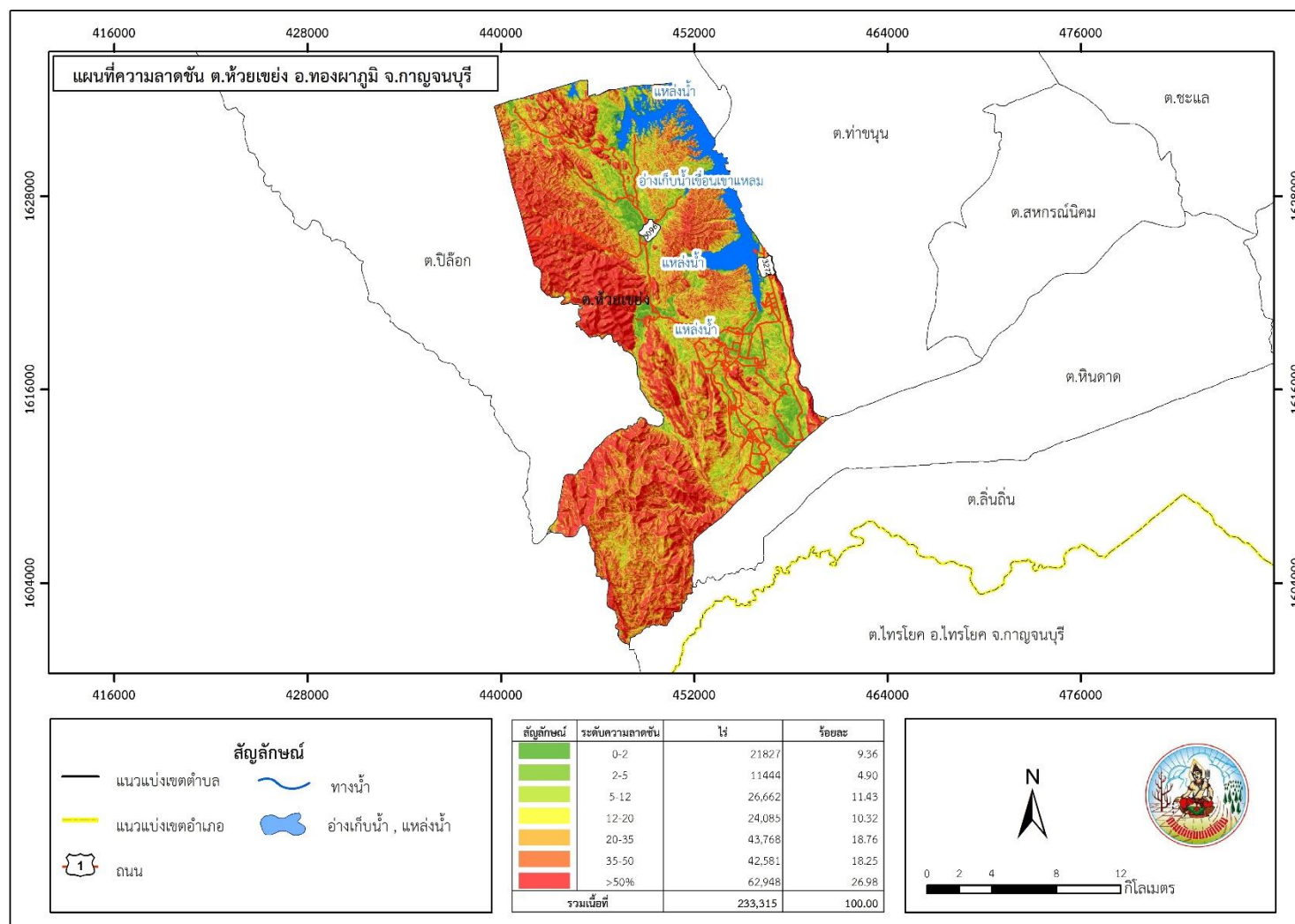
2.4 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาสูงชัน โดยส่วนใหญ่มีความลาดชันมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 62,948 ไร่ หรือร้อยละ 26.98 ของพื้นที่ตำบล รองลงมาเป็น 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 43,768 ไร่ หรือร้อยละ 18.76 ของพื้นที่ตำบล และ 35-50 เปอร์เซ็นต์ เนื้อที่ 42,581 ไร่ หรือร้อยละ 18.25 ของพื้นที่ตำบล ตามลำดับ มีความสูงเฉลี่ยอยู่ในช่วง 140-330 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยมีพื้นที่สูงชันมากทางด้านทิศตะวันตก แล้วลดระดับเป็นลูกคลื่นลอนลาดทางทิศตะวันออกของตำบล พื้นที่ของตำบลห้วยเขย่งมีลำธารและลำห้วยหลายสาย อันเป็นแหล่งของต้นน้ำลำธารไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนเขาแหลม ประกอบด้วย ลำห้วยห้วยเขย่ง ห้วยทิม ห้วยประจำไม้ และห้วยบ้านไร่ (รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

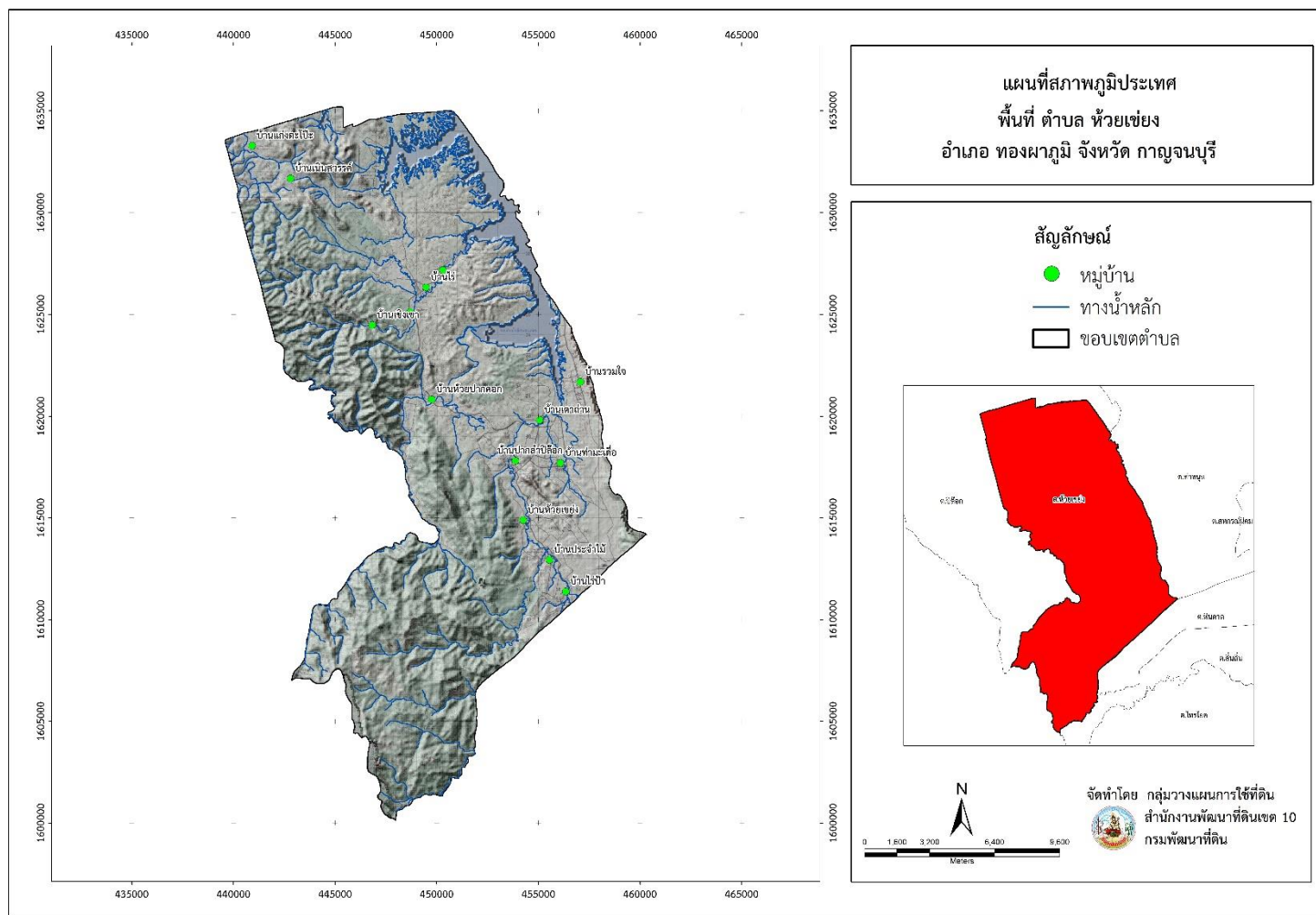
แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ต.ห้วยเขย่ง อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 2-3 ภูมิประเทศ ต.ห้วยเขย่ง อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

2.5 สภาพภูมิอากาศ

จากฐานข้อมูลภูมิอากาศของสถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดกาญจนบุรี มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สภาพอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดกาญจนบุรีเป็นแบบมรสุมเมืองร้อน ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดกาญจนบุรีมีฝนตกทั่วไป กับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูแล้ง ทำให้จังหวัดกาญจนบุรีมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป

2.5.2 ฤดูกาล

ฤดูกาลของอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม ในระยะนี้ เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีฝนตกชุก โดยฝนตกชุกที่สุดในเดือนกันยายน

ฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงนี้ความกดอากาศสูงจากประเทศจีน และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ทำให้อากาศหนาวเย็น และความแห้งแล้งแผ่ปกคลุม จังหวัดกาญจนบุรี

2.5.3 อุณหภูมิ

เนื่องจากอำเภอทองผาภูมิพื้นที่ส่วนใหญ่มีภูเขาล้อมรอบ จึงทำให้อากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว อุณหภูมิ มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31.0 องศาเซลเซียสในเดือนเมษายน อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25.7 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม

2.5.4 ฝน

บริเวณจังหวัดกาญจนบุรีมีปริมาณฝนเฉลี่ย 1,050.2 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 112 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ กันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 214 มิลลิเมตร และฝนตกประมาณ 18 วัน จากเส้นชั้นน้ำฝน พบว่า ตำบลห้วยเขย่งมีฝนอยู่ในช่วง 1,750-1,850 มิลลิเมตร (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2559)

2.5.5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 10 ปี (ปี 2550-2559) ณ สถานีตรวจอากาศกาญจนบุรีได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETO) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน และช่วงนี้อาจเกิดภาวะน้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายนถึงปลายเดือนมีนาคม (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-4 ถึง รูปที่ 2-5)

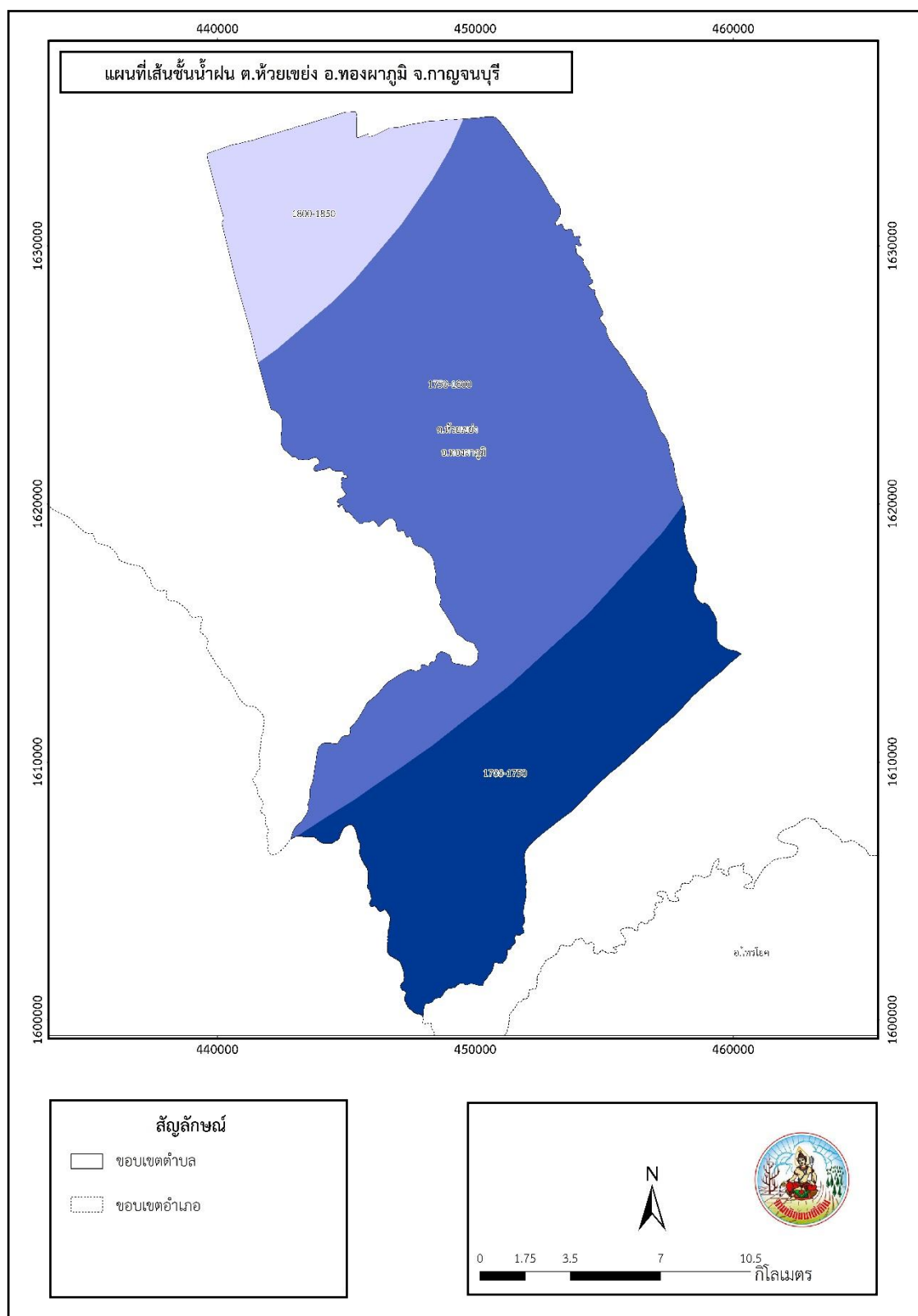
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2550-2559

เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ค่าศักยภาพการระเหยน้ำ	
					1 PET ^{1/} (มิลลิเมตร)	0.5 PET ^{1/} (มิลลิเมตร)
ม.ค.	8.1	1	26.3	65	62.6	31.3
ก.พ.	19.6	2	28.2	63	68.0	34.0
มี.ค.	39.7	4	29.8	63	86.8	43.4
เม.ย.	67.9	6	31.0	63	92.1	46.1
พ.ค.	144.5	13	30.1	70	88.4	44.2
มิ.ย.	96.6	14	29.3	72	82.2	41.1
ก.ค.	102.6	16	28.8	73	83.7	41.9
ส.ค.	100.2	17	28.6	74	83.4	41.7
ก.ย.	214.0	18	28.3	76	75.0	37.5
ต.ค.	206.5	15	27.7	79	67.9	33.9
พ.ย.	42.5	5	26.9	73	64.8	32.4
ธ.ค.	8.0	1	25.7	66	67.0	33.5
รวมทั้งปี	1,050.2	112	-	-	921.9	460.9
เฉลี่ย	-	-	28.4	70	-	-

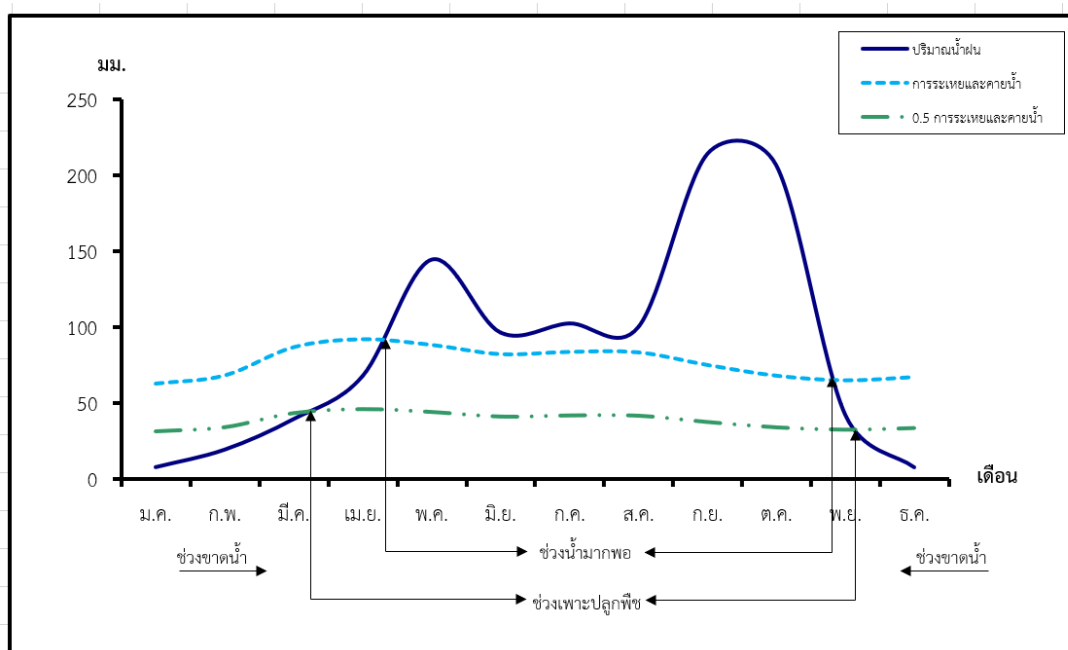
หมายเหตุ : PET^{1/} สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

อ้างอิงจากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2559)

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝน จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (ปี 2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ (ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6) ดังนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,337 ไร่ หรือร้อยละ 1.43 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 41,302 ไร่ หรือร้อยละ 17.70 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 615 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาไร่ นาข้าว นาข้าว+ข้าวโพด

2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 8,584 ไร่ หรือร้อยละ 3.68 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ร้าง พืชไร่ผสม ข้าวโพด ข้าวโพด/ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง มันสำปะหลัง/ยางพารา งาม

2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 28,703 ไร่ หรือร้อยละ 12.30 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ยางพารา/มะพร้าว ยางพารา/มะม่วงหิมพานต์ ยางพารา/กล้วย ยางพารา/พืชผัก ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก กระถิน กาแฟ ไม้ปลูกเพื่อการค้า

2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 3,234 ไร่ หรือร้อยละ 1.39 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ผลผสมทุเรียน ทุเรียน/เงาะ ทุเรียน/กล้วย เงาะ เงาะ/มะม่วง เงาะ/กลางสาต ลองกอง มะพร้าว มะพร้าว/กล้วย มะม่วง มะม่วงหิมพานต์ กล้วย กล้วย/มะนาว มะขาม มะละกอ มะนาว ส้มโอ

2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 155 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม พืชผัก

2.6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.005 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

- 3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 167,254 ไร่ หรือร้อยละ 71.69 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพพื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพพื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์
- 4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 18,890 ไร่ หรือร้อยละ 8.10 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา
- 5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 2,532 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง พื้นที่ถม

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,337	1.43
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	2,602	1.12
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	582	0.25
U405	ถนน	132	0.06
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	21	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	41,302	17.70
A1	พื้นที่นา	615	0.26
A100	นาไร่	8	0.003
A101	นาข้าว	591	0.25
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	16	0.01
A2	พืชไร่	8,584	3.68
A200	ไร่ไร่	269	0.12
A201	พืชไร่ผสม	153	0.07
A202	ข้าวโพด	95	0.04
A202/A303	ข้าวโพด/ปาล์มน้ำมัน	21	0.01
A204	มันสำปะหลัง	8,019	3.44
A204/A302	มันสำปะหลัง/ยางพารา	11	0.00
A215	งา	17	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	28,703	12.30
A300	ไม้ยืนต้นไร่/เสื่อมโทรม	305	0.13
A301	ไม้ยืนต้นผสม	2,530	1.08
A302	ยางพารา	16,051	6.88
A302/A405	ยางพารา/มะพร้าว	4	0.002
A302/A408	ยางพารา/มะม่วงหิมพานต์	7	0.003
A302/A411	ยางพารา/กล้วย	38	0.02
A302/A502	ยางพารา/พืชผัก	12	0.01

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,085	0.46
A304	ยูคาลิปตัส	26	0.01
A305	สัก	8,547	3.66
A308	กระถิน	68	0.03
A312	กาแฟ	17	0.01
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	12	0.01
A4	ไม้ผล	3,234	1.39
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	23	0.01
A401	ไม้ผลผสม	1,866	0.80
A403	ทุเรียน	515	0.22
A403/A404	ทุเรียน/เงาะ	15	0.01
A403/A411	ทุเรียน/กล้วย	48	0.02
A404	เงาะ	27	0.01
A404/A407	เงาะ/มะม่วง	13	0.01
A404/A420	เงาะ/กลางสาด ลองกอง	14	0.01
A405	มะพร้าว	62	0.03
A405/A411	มะพร้าว/กล้วย	32	0.01
A407	มะม่วง	115	0.05
A408	มะม่วงหิมพานต์	134	0.06
A411	กล้วย	133	0.06
A411/A422	กล้วย/มะนาว	28	0.01
A412	มะขาม	56	0.02
A415	มะละกอ	32	0.01
A422	มะนาว	4	0.002
A427	ส้มโอ	118	0.05
A5	พืชสวน	155	0.07
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	28	0.01
A502	พืชผัก	128	0.05
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	11	0.005
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	11	0.005
F	พื้นที่ป่าไม้	167,254	71.69
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	1,258	0.54
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	51,871	22.23
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	154	0.07

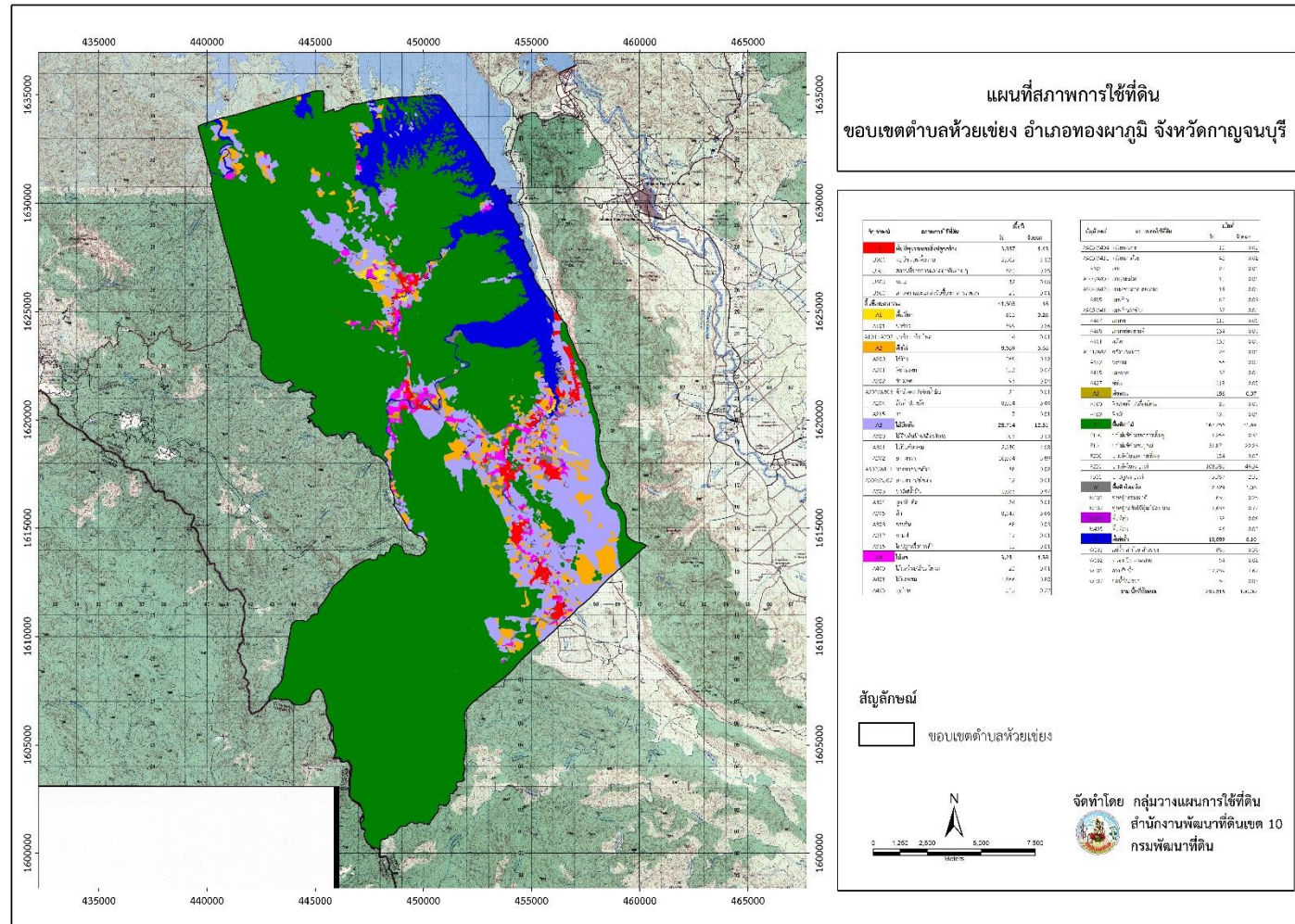
ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	108,586	46.54
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	5,384	2.31
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	2,532	1.09
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	651	0.28
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,685	0.72
M201	พื้นที่ลุ่ม	138	0.06
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	9	0.00
M302	บ่อลูกรัง	3	0.00
M405	พื้นที่ถม	46	0.02
W	พื้นที่น้ำ	18,890	8.10
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	886	0.38
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	54	0.02
W201	อ่างเก็บน้ำ	17,789	7.62
W202	บ่อน้ำในไร่นา	160	0.07
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		233,315	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 2-6 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2563 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง มีประชากรรวม 11,617 คน แยกเป็นชาย 6,118 คน เป็นหญิง 5,499 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,946 ครัวเรือน (ตารางที่ 2-3) เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,080 ครัวเรือน หรือร้อยละ 21.84 เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 3,866 ครัวเรือน หรือร้อยละ 78.16 (ตารางที่ 2-4 และรูปที่ 2-7)

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2563

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลห้วยเขย่ง	4,946	6,118	5,499	11,617
หมู่ที่ 1 บ้านท่ามะเดื่อ	479	607	604	1,211
หมู่ที่ 2 บ้านปากลำปูล็อก	522	705	614	1,319
หมู่ที่ 3 บ้านห้วยเขย่ง	337	429	369	798
หมู่ที่ 4 บ้านประจำไม้	482	722	681	1,403
หมู่ที่ 5 บ้านไร่ป่า	295	570	523	1,093
หมู่ที่ 6 บ้านไร่	1,609	1,376	1,210	2,586
หมู่ที่ 7 บ้านห้วยปากคอก	818	1,220	1,055	2,275
หมู่ที่ 8 บ้านรวมใจ	404	489	443	932

ที่มา : กรมการปกครอง (2563)

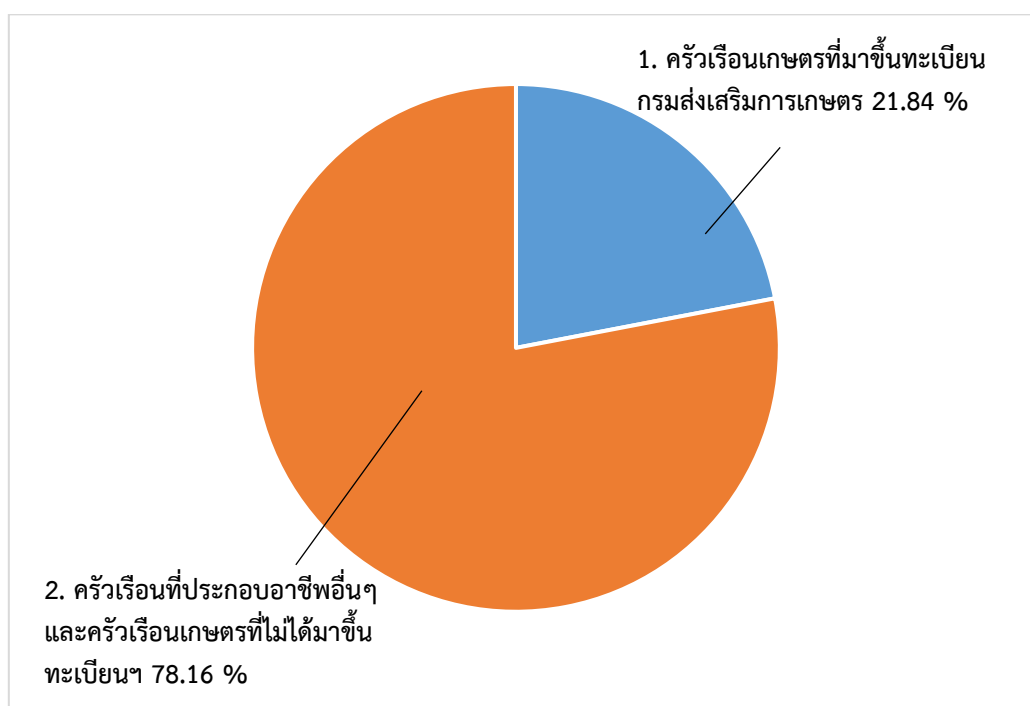

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2563

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	4,946	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,080	21.84
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	3,866	78.16

ที่มา: 1) กรมการปกครอง (2563)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2563)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

2) สภาพทั่วไป

จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ปี 2564 สภาพทั่วไปของตำบลห้วยเขย่ง ได้แก่ แหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ การคมนาคมขนส่ง ตำบลห้วยเขย่งมีถนนสายหลัก คือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3272 ผ่านเส้นทางคอนกรีต และถนนลาดยาง เพื่อเข้าไปในตัวอำเภอหรือเข้าไปยังตัวจังหวัด การไฟฟ้า มีการให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอทองผาภูมิ จำนวน

หมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงครบทั้ง 8 หมู่บ้าน ราษฎรมีไฟฟ้าใช้เฉลี่ยประมาณร้อยละ 94.50 (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง, 2562)

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือน แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น และแหล่งน้ำทางการเกษตร

- ลำน้ำ ลำห้วย	จำนวน 13 สาย
- บึง หนอง และอื่นๆ	จำนวน 7 แห่ง
- ฝาย	จำนวน 12 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน 6 บ่อ
- บ่อบาดาล	จำนวน 6 แห่ง
- สระน้ำ	จำนวน 6 แห่ง

(ตารางที่ 2-5)

4) สถาบันการศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 3 แห่ง
- โรงเรียนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาตอนปลาย	จำนวน 8 แห่ง
- โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน 2 แห่ง
- โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน 1 แห่ง

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 2 แห่ง

6) สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ปูราชินี

บึงน้ำทิพย์ ต้นไม้ยักษ์ พุทห้วยเขย่ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2564

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	
ลำน้ำ ลำห้วย	13
บึง หนอง และอื่นๆ	7
แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	
ฝาย	12
บ่อน้ำตื้น	6
บ่อบาดาล	6
สระน้ำ	6
สถาบันการศึกษา	
โรงเรียนระดับอนุบาล - ประถมศึกษาตอนปลาย	8
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน(แห่ง)	
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	2
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ	7

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง, 2562

7) หมอдинอาสา กรณพัฒนาที่ดิน

หมอดินอาสาในตำบลห้วยเขย่ง มีจำนวน 10 ราย คือ

1. นายจำลอง	มณีนรัตน์	หมอดินอาสาระดับตำบล
2. นายกัมพล	พรหมมา	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
3. นายดีเล็ก	ขวัญเพิ่มพร	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
4. นายบุญจันทร์	แสงใจ	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
5. นายบุญช่วย	ทองผาภูมิปราณี	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
6. นายประวิทย์	ขันทอง	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
7. นายภูมิมา	ประกอบแสง	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
8. นางสมศรี	ดวงจันทร์	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน
9. นายเอน	เดชไธสง	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน

(กรณพัฒนาที่ดิน, 2564)

8) การถือครองที่ดิน

การที่ประชากรในพื้นที่โครงการหมู่บ้านพัฒนาการเกษตรส่วนใหญ่เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนวชิราลงกรณ์ พื้นที่ที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินได้รับการจัดสรรจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งวัตถุประสงค์ที่จัดสรรที่ดินให้แก่ประชากรก็เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นที่ทำกินให้แก่ลูกหลานต่อไปในอนาคต ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเดิมไปเป็นจำนวนมาก ซึ่งทุกหมู่บ้านมีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองที่ดิน โดยหมู่บ้านที่มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองที่ดินเกินครึ่งหนึ่งของผู้ถือครองที่ดินเดิม ได้แก่ บ้านท่ามะเดื่อ บ้านปากลำปี่ลอก บ้านห้วยเขย่ง บ้านไร่ป่า บ้านวังน้ำเขียว (หมู่ที่ 6) และบ้านเตาถ่าน ลักษณะการเปลี่ยนมือผู้ถือครองที่ดินเกือบทุกหมู่บ้านเป็นการเปลี่ยนมือโดยการซื้อขายมือเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในที่ดินแต่อย่างใดมีเพียงใบ ภบท.5 เท่านั้น ยกเว้นบ้านห้วยปากคอกบางส่วนที่มีการซื้อขายโดยมีเอกสารสิทธิ์ สำหรับเจ้าของผู้ถือครองที่ดินจากการเปลี่ยนมือไป ส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ แต่อีกส่วนหนึ่งอาศัยอยู่นอกพื้นที่ ลักษณะการใช้ที่ดินของเจ้าของที่ดินที่ถือครองที่ดินจากการเปลี่ยนมือส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำการเกษตร โดยเฉพาะบ้านปากลำปี่ลอก บ้านห้วยเขย่ง บ้านประจักษ์ไม้ บ้านไร่ป่า และบ้านไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำเกษตรทั้งหมด

นอกจากนี้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่แตกต่างกันไปแล้วแต่วัตถุประสงค์ของแต่ละคน กล่าวคือ บางส่วนใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำ รีสอร์ท ได้แก่ บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านท่ามะเดื่อและบ้านห้วยปากคอก ผู้ที่ซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร ได้แก่ บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านท่ามะเดื่อ ซื้อเพื่อทำบ้านพักผ่อน ได้แก่ บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านเตาถ่าน (หมู่ที่ 7) และบ้านวังน้ำเขียว (หมู่ที่ 6) แต่ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่ซื้อที่ดินไว้แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรเลย โดยทิ้งว่างไว้เฉยๆ ได้แก่ เจ้าของที่ดินบ้านรวมใจทั้งหมด บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านวังน้ำเขียว และบ้านเตาถ่าน (สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง องค์การมหาชน, 2564)

9) ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ด้วยสภาพพื้นที่เป็นภูเขาสูง ประกอบกับพื้นที่ที่มีลำธาร ลำห้วย ล้อมรอบเหมาะแก่การทำเกษตรและพืชไร่ บางพื้นที่เหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ ประชาชนในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง ร้อยละ 95 จึงประกอบอาชีพเกษตรกรรม และร้อยละ 5 ประกอบอาชีพอื่นๆ ได้แก่ รับจ้าง งานหัตถกรรม ค้าขาย รับราชการ และหาของป่า โดยปลูกพืชหลัก คือ ยางพารา มันสำปะหลัง สวนผลไม้ และข้าวไร่ มีการใช้สารกำจัดวัชพืช และปุ๋ยเคมีจำนวนมาก โดยมีพ่อค้าคนกลางนำเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยากำจัดวัชพืชมาจำหน่ายหรือลงทุนให้ก่อน และหักเงินคืนเมื่อรับซื้อผลผลิต เกษตรกรบางส่วนได้เข้าทำการเกษตร ปลูกพืชผัก พืชไร่

9.1) การประกอบอาชีพ

ประชาชนในตำบลห้วยเขย่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งพื้นที่ทำการเกษตรของประชากรหมู่ที่ 1 ถึง หมู่ที่ 5 และ หมู่ที่ 8 เป็นพื้นที่ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จัดสรรให้กับประชากรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนวชิราลงกรณ ส่วนหมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 7 เป็นหมู่บ้านดั้งเดิมในพื้นที่ พืชที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก ได้แก่ ข้าว ข้าวไร่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง มีพื้นที่บางส่วนที่ใช้ในการปลูกไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้รวก และพื้นที่บางส่วนปลูกไม้ผล เช่น เงาะ ส้มเขียวหวาน มะม่วงหิมพานต์ ส้มโอ เป็นต้น

9.2) ด้านแรงงาน

ด้านแรงงานพบว่า อาชีพหลักของคนในชุมชน และกลุ่มนายทุนที่เข้ามาลงทุนด้านการเกษตรกรรม เช่นปลูกพืชไร่ สวนยางพารา และสวนผลไม้ เป็นต้น จึงมีความต้องการแรงงานจำนวนมากเพราะค่าจ้างราคาถูกเมื่อเทียบกับแรงงานคนไทย ซึ่งความต้องการแรงงานประเภทใช้แรงงานนี้ ส่งผลให้เกิดการอพยพของแรงงานข้ามชาติจำนวนมาก โดยการหลบหนีเข้าเมืองประกอบกับสถานการณ์ภายในประเทศสภาพพม่ามีปัญหาการเมืองยืดเยื้อโดยเฉพาะกับชนกลุ่มน้อยทำให้เกิดภาวะความยากจน และปัจจัยเชิงพื้นที่ตำบลห้วยเขย่งอยู่ใกล้กับชายแดนพม่าเพียง 20 กิโลเมตร และมีที่ราบตามแนวหุบเขาจึงทำให้เดินเท้าเข้าพื้นที่ตำบลห้วยเขย่งได้ง่าย

9.3) ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า ครครัวเรือนประมาณ ร้อยละ 66.56 ของครัวเรือนทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ยมากกว่าคนละ 59,407.89 บาทต่อปีโดยหมู่บ้านที่ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนมากกว่า 60,000 บาทต่อปี เกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน ได้แก่ บ้านปากลำปี่ลือก บ้านประจำไม้ บ้านห้วยปากคอก และบ้านรวมใจซึ่งเมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อคนของทุกหมู่บ้านในพื้นที่ พบว่ามีรายได้เฉลี่ย 64,684.77 บาทต่อคนต่อปี สูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนของทุกหมู่บ้าน รองลงมา คือ บ้านท่ามะเดื่อ บ้านห้วยเขย่ง และบ้านไร่ มีรายได้เฉลี่ย 53,801.61 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งแต่ละหมู่บ้านมีรายได้เฉลี่ยต่อคนลดหลั่นกันไป โดยหมู่บ้านบ้านไร่ป่าเป็นหมู่บ้านที่ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนน้อยที่สุด กล่าวคือ มีรายได้เฉลี่ย 48,704.29 บาทต่อคนต่อปี ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-6 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562)

ตารางที่ 2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2562

กลุ่มบ้าน	ตำบล	ประชากร (คน)	รายได้ (บาท)	อาชีพ
หมู่ที่ 1 บ้านท่ามะเดื่อ	ห้วยเขย่ง	1,211	56,954.10	รับจ้าง
หมู่ที่ 2 บ้านลำปูล็อก	ห้วยเขย่ง	1,320	67,430.40	เกษตรกรรม/รับจ้าง
หมู่ที่ 3 บ้านห้วยเขย่ง	ห้วยเขย่ง	798	55,496.80	เกษตรกรรม/รับจ้าง
หมู่ที่ 4 บ้านประจักษ์	ห้วยเขย่ง	1,402	60,019.44	เกษตรกรรม,รับจ้าง
หมู่ที่ 5 บ้านไร่ป่า	ห้วยเขย่ง	1,093	48,704.29	เกษตรกรรม/รับจ้าง
หมู่ที่ 6 บ้านไร่	ห้วยเขย่ง	2,588	48,953.91	เกษตรกรรม/รับจ้าง
หมู่ที่ 7 (1) บ้านห้วยปากคอก	ห้วยเขย่ง	1,693	61,641.43	เกษตรกรรม/รับจ้าง
(2) บ้านเตาถ่าน	ห้วยเขย่ง	398	61,641.43	เกษตรกรรม/รับจ้าง
(3) บ้านวังน้ำเขียว	ห้วยเขย่ง	180	61,641.43	เกษตรกรรม/รับจ้าง
หมู่ที่ 8 บ้านรวมใจ	ห้วยเขย่ง	934	69,647.80	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
รวม		11,617 คน	59,647.89 บาท	

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลห้วยเขย่ง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

จากการวิเคราะห์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ป่าไม้จำแนกได้ดังนี้

1) ป่าไม้ตามกฎหมาย ได้แก่

1.1) อุทยานแห่งชาติป่าห้วยเขย่ง (หมายเลข 70) อยู่บริเวณตอนกลางไปจนถึงตอนล่างของพื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ 158,355 ไร่ หรือร้อยละ 67.87 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขต คือ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) มีเนื้อที่ประมาณ 149,189 ไร่ หรือร้อยละ 44.76 ของพื้นที่ตำบล และเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) มีเนื้อที่ประมาณ 77,039 ไร่ หรือร้อยละ 23.11 ของพื้นที่ตำบล โดยพื้นที่โซน C จะพบได้บริเวณโดยรอบของขอบเขตพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง และพื้นที่โซน E จะพบได้บริเวณตอนกลางของพื้นที่

1.2) อุทยานแห่งชาติป่าเขาช้างเผือก อยู่บริเวณตอนเหนือของพื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ 65,977 ไร่ หรือร้อยละ 28.28 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขต คือ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) มีเนื้อที่ประมาณ 58,619 ไร่ หรือร้อยละ 17.59 ของพื้นที่ตำบล และเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) มีเนื้อที่ประมาณ 35,705 ไร่ หรือร้อยละ 10.71 ของพื้นที่ตำบล โดยพื้นที่โซน C จะพบได้บริเวณโดยรอบทางด้านเหนือของพื้นที่ และพื้นที่โซน E จะพบได้บริเวณตอนกลางทางด้านเหนือของพื้นที่

1.3) อุทยานแห่งชาติป่าวังใหญ่-แม่น้ำน้อย อยู่บริเวณตอนล่างของพื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ 8,982 ไร่ หรือร้อยละ 3.85 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขต คือ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) มีเนื้อที่ประมาณ 11,771 ไร่ หรือร้อยละ 3.53 ของพื้นที่ตำบล และเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) มีเนื้อที่ประมาณ 989 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของพื้นที่ตำบล

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย

รายชื่อ	ราชกิจจานุเบกษา	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
อุทยานแห่งชาติ			
ป่าห้วยเขย่ง (หมายเลข 70)	เล่ม 89 ตอนที่ 171 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2515	158,355	67.87
ป่าเขาช้างเผือก	เล่ม 90 ตอนที่ 172 วันที่ 25 ธันวาคม 2516	65,977	28.28
ป่าวังใหญ่-แม่น้ำน้อย	เล่ม 86 ตอนที่ 30 วันที่ 8 เมษายน 2512	8,982	3.85
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		233,315	100.00

2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535)

- เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 153,703 ไร่
- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 73,611 ไร่

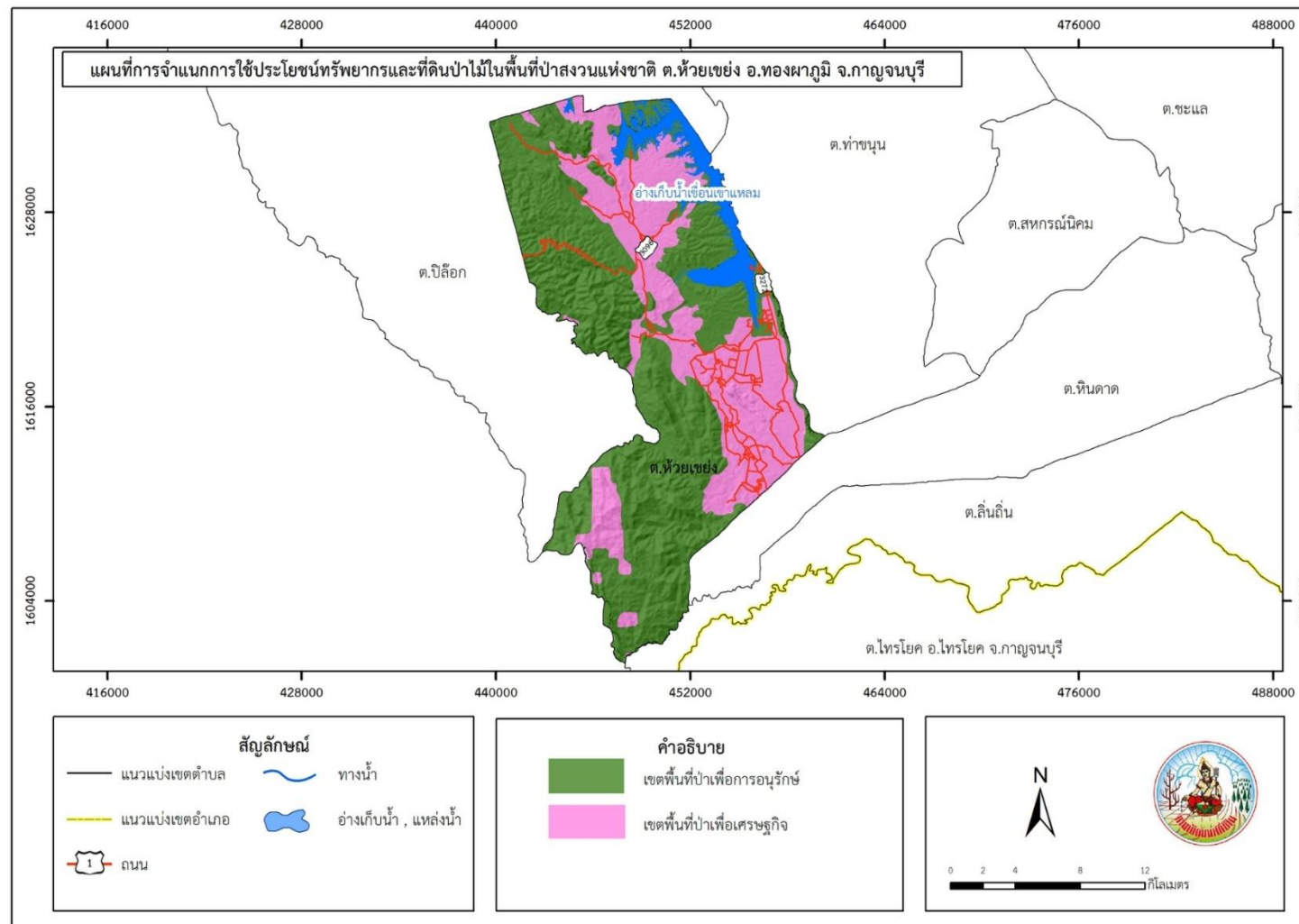
ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-2

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ในพื้นที่ ตำบลห้วยเขย่ง พบว่า ประกอบด้วยชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 5 ชั้น จากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นดังนั้นจึงไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528)

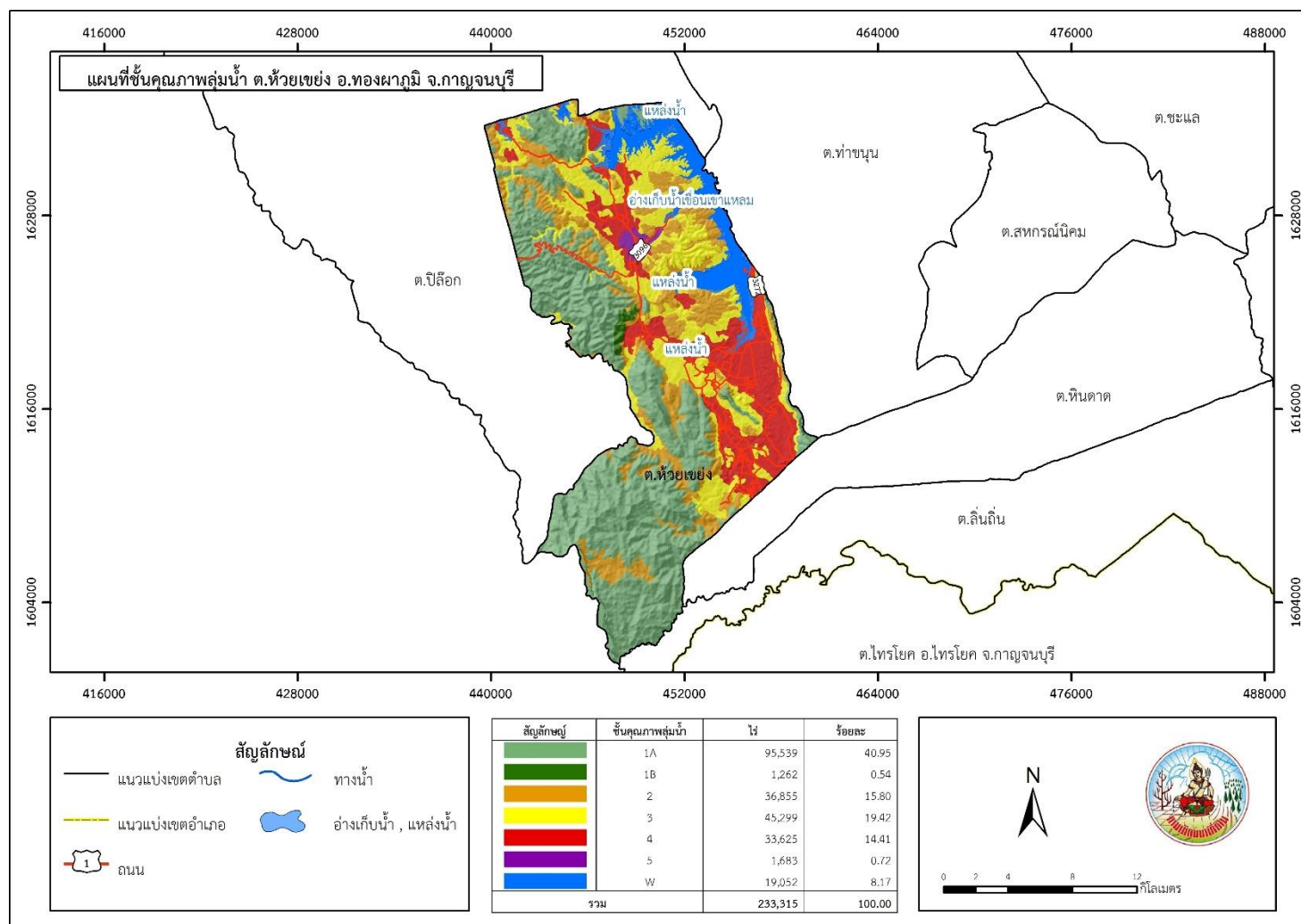
- ชั้นที่ 1A เนื้อที่ 95,539 ไร่ หรือร้อยละ 40.95 ของพื้นที่ตำบล
- ชั้นที่ 1B เนื้อที่ 1,262 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของพื้นที่ตำบล
- ชั้นที่ 2 เนื้อที่ 36,855 ไร่ หรือร้อยละ 15.80 ของพื้นที่ตำบล
- ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 45,299 ไร่ หรือร้อยละ 19.42 ของพื้นที่ตำบล
- ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 33,625 ไร่ หรือร้อยละ 14.41 ของพื้นที่ตำบล
- ชั้นที่ 5 เนื้อที่ 1,683 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของพื้นที่ตำบล

ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-3

รูปที่ 3-2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ ลำห้วยเขย่ง ลำห้วยพลู ห้วยหนองตาหย่า ห้วยน้ำทึม ลำห้วยน้ำขุ่น ลำห้วยน้ำใส ลำห้วยบ้านไร่ ลำห้วยเชิงเขา ลำห้วยปากคอก น้ำพุปุราจีนี พุน้ำหลังโรงเรียนสมาคม

2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์ ฝ่ายกรมทรัพยากรน้ำภาค 7 ฝ่ายต้นน้ำ และฝ่ายอื่น ๆ จำนวน 19 แห่ง

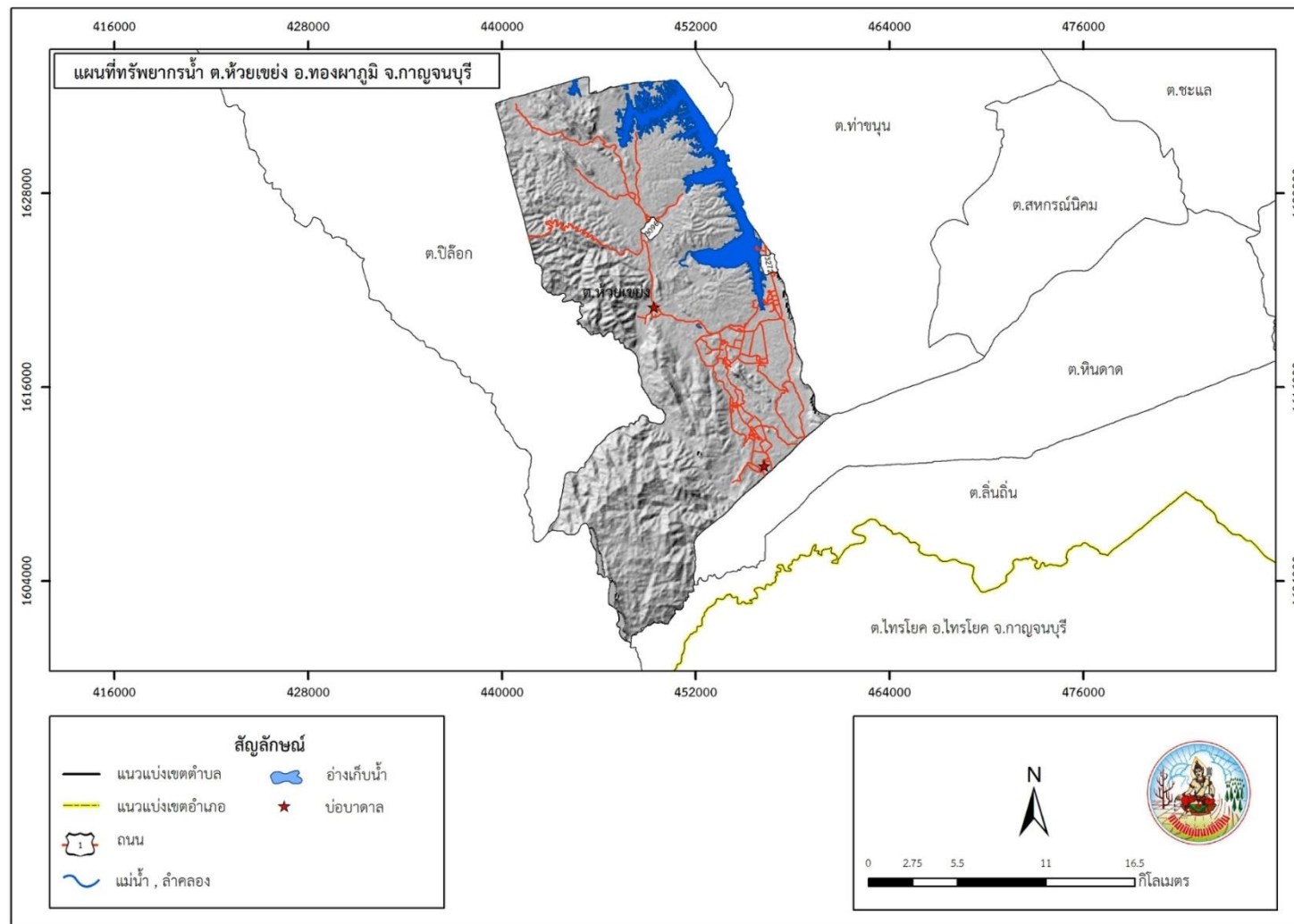
3.2.2 น้ำใต้ดิน

จากข้อมูลทรัพยากรน้ำบาดาล พบว่าในปัจจุบันมีบ่อน้ำบาดาลจำนวน 6 บ่อ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-2 รูปที่ 3-4

ตารางที่ 3-2 บ่อบาดาล ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	ความลึกเจาะ (ม.)	ระดับน้ำปกติ (ม.)
	Latitude	Longitude			
1	14.5723679	98.5880020	บ่ออุบโกลค-บริโกลค	74	14.00
2	14.5735350	98.5936720	บ่ออุบโกลค-บริโกลค	52	10.00
3	14.5730380	98.5937842	บ่ออุบโกลค-บริโกลค	35	12.00
4	14.6511552	98.5887095	บ่ออุบโกลค-บริโกลค	134	7.00
5	14.6617765	98.5302281	บ่ออุบโกลค-บริโกลค	48	4.80
6	14.6639410	98.6000440	บ่ออุบโกลค-บริโกลค	32	9.00

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2564)

รูปที่ 3-4 ทรัพยากรน้ำ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

จากฐานข้อมูลทรัพยากรดินของกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2563) พบว่า ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 12 ชุดดิน และ 45 หน่วยแผนที่ดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-7

1) ชุดดินหินซ้อน (Hs) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเนินเขา การระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 2,127 ไร่ หรือร้อยละ 0.91 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 5 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC : ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 116 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Hs-clD : ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,077 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Hs-clE : ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 431 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Hs-gclC : ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 75 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Hs-gclD : ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 428 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ตำบล

2) ชุดดินลี้ (Li) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 9,942 ไร่ หรือร้อยละ 4.26 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 6 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Li-clC : ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 446 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li-clD : ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,824 ไร่ หรือร้อยละ 2.07 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li-clE : ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,852 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li -gclC : ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,163 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li -gclD : ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 61 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li -gclE : ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 596 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของพื้นที่ตำบล

3) หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลี้ (Li) และชุดดินวังสะพุง (Ws) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Li-gclC-Ws-clC : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด และชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 321 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของพื้นที่ตำบล

4) หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลี (Li) และชุดดินมวกเหล็ก (ML) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 3,321 ไร่ หรือร้อยละ 1.42 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Li-ML-gclC : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลีและชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,506 ไร่ หรือร้อยละ 1.07 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Li-ML-gclC : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลีและชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 815 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของพื้นที่ตำบล

5) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 1,269 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 4 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC : ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 133 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-slB : ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 479 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-slC : ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 69 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-slE : ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 588 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล

6) หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 209 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-slC-Ty-gslC : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย และชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 145 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-slD-Ty-gslD : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย และชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 164 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล

7) ชุดดินมวกเหล็ก (ML) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน ML-clC : ชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,280 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของพื้นที่ตำบล

8) ชุดดินแมร์ริม (Mr) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 8,876 ไร่ หรือร้อยละ 3.80 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 4 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Mr-gs1C : ชุดดินแมร์ริม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 316 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Mr-gs1B : ชุดดินแมร์ริม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 143 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Mr-gs1C : ชุดดินแมร์ริม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,663 ไร่ หรือร้อยละ 1.57 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Mr-gs1D : ชุดดินแมร์ริม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,754 ไร่ หรือร้อยละ 2.04 ของพื้นที่ตำบล

9) ชุดดินปากช่อง (Pc) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 10,897 ไร่ หรือร้อยละ 4.68 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 5 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA : ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 278 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pc-clB : ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,490 ไร่ หรือร้อยละ 1.92 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pc-clC : ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 5,401 ไร่ หรือร้อยละ 2.32 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pc-clD : ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 593 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pc-md-clB : ดินคล้ายชุดดินปากช่องที่เป็นดินลึกปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 135 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล

10) ชุดดินท่ายาง (Ty) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 521 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gs1C : ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 424 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gs1D : ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 97 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ตำบล

11) ชุดดินวังไผ่ (Wi) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเนินเขา หรือบริเวณพื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 378 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Wi-clA : ชุดดินวังไผ่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 112 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Wi-clB : ชุดดินวังไผ่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 266 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ตำบล

12) ชุดดินวังสะพุง (Ws) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 24,727 ไร่ หรือร้อยละ 10.60 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 11 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-clB : ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,945 ไร่ หรือร้อยละ 2.12 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-clC : ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,901 ไร่ หรือร้อยละ 1.67 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-clD : ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,701 ไร่ หรือร้อยละ 0.73 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-clE : ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,369 ไร่ หรือร้อยละ 0.59 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-d-clB : ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 877 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-d-clC : ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 827 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-d-clD : ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 610 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-vd-clA: ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 724 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-vd-clB: ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,900 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-vd-clC: ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,467 ไร่ หรือร้อยละ 1.49 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-vd-clD: ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,406 ไร่ หรือร้อยละ 1.46 ของพื้นที่ตำบล

13) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 149,050 ไร่ หรือร้อยละ 63.88 ของพื้นที่ตำบล

14) พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 20,400 ไร่ หรือร้อยละ 8.74 ของพื้นที่ตำบล

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Hs-clC	ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	116	0.05
Hs-clD	ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 12-20	1,077	0.46
Hs-clE	ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 20-35	431	0.18
Hs-gclC	ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	75	0.03
Hs-gclD	ชุดดินหินซ้อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 12-20	428	0.18
Li-clC	ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	446	0.19
Li-clD	ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 12-20	4,824	2.07
Li-clE	ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 20-35	2,852	1.22
Li-gclC	ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	1,163	0.50
Li-gclD	ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 12-20	61	0.03
Li-gclE	ชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 20-35	596	0.26
Li-gclC-Ws-clC	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด และชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	321	0.14
Li-ML-gclC	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลี้และชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	2,506	1.07
Li-ML-gclD	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลี้และชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 12-20	815	0.35
Ly-gslC	ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	133	0.06
Ly-slB	ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชันร้อยละ 2-5	479	0.21
Ly-slC	ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชันร้อยละ 5-12	69	0.03
Ly-slE	ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชันร้อยละ 20-35	588	0.25
Ly-slC-Ty-gslC	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย และชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	45	0.02
Ly-slD-Ty-gslD	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย และชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 12-20	164	0.07
ML-clC	ชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	1,280	0.55
Mr-gclC	ชุดดินแมร์มี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	316	0.14
Mr-gslB	ชุดดินแมร์มี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 2-5	143	0.06
Mr-gslC	ชุดดินแมร์มี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	3,663	1.57
Mr-gslD	ชุดดินแมร์มี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 12-20	4,754	2.04
Pc-clA	ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 0-2	278	0.12
Pc-clB	ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 2-5	4,490	1.92

ตารางที่ 3-3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Pc-clC	ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	5,401	2.32
Pc-clD	ชุดดินปากช่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 12-20	593	0.25
Pc-md-clB	ดินคล้ายชุดดินปากช่องที่เป็นดินลึกลับปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 2-5	135	0.06
Ty-gsclC	ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 5-12	424	0.18
Ty-gsclD	ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวด ความลาดชันร้อยละ 12-20	97	0.04
Wi-clA	ชุดดินวังไผ่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 0-2	112	0.05
Wi-clB	ชุดดินวังไผ่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 2-5	266	0.11
Ws-clB	ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 2-5	4,945	2.12
Ws-clC	ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	3,901	1.67
Ws-clD	ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 12-20	1,701	0.73
Ws-clE	ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 20-35	1,369	0.59
Ws-d-clB	ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 12-20	877	0.38
Ws-d-clC	ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	827	0.35
Ws-d-clD	ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 12-20	610	0.26
Ws-vd-clA	ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 0-2	724	0.31
Ws-vd-clB	ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 2-5	2,900	1.24
Ws-vd-clC	ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 5-12	3,467	1.49
Ws-vd-clD	ดินคล้ายชุดดินวังสะพุงที่เป็นดินลึกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชันร้อยละ 12-20	3,406	1.46
SC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	149,050	63.88
W	พื้นที่น้ำ	20,400	8.74
รวมเนื้อที่		233,315	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (ปี 2564)

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

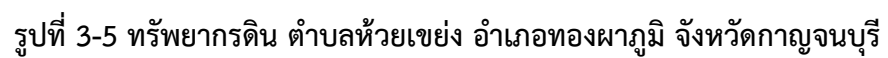
หน่วยแผนที่ดิน	ความลาด ชัน(%)	การระบาย น้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ (P2O5)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K2O)	ความอุดม สมบูรณ์ของ ดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Hs-clC	5-12	ดี	10-20	>75	0-50	2.24	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	116	0.05
Hs-clD	12-20	ดี	10-20	>75	0-50	2.26	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	1,077	0.46
Hs-clE	20-35	ดี	10-20	>75	0-50	2.29	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	431	0.18
Hs-gclC	5-12	ดี	10-20	>75	0-50	2.23	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	75	0.03
Hs-gclD	12-20	ดี	10-20	>75	0-50	2.23	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	428	0.18
Li-clC	5-12	ดี	10-20	35-75	25-50	2.25	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	446	0.19
Li-clD	12-20	ดี	10-20	35-75	25-50	2.32	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	4,824	2.07
Li-clE	20-35	ดี	10-20	35-75	25-50	2.34	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	2,852	1.22
Li-gclC	5-12	ดี	10-20	35-75	25-50	2.35	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	1,163	0.50
Li-gclD	12-20	ดี	10-20	35-75	25-50	2.20	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	61	0.03
Li-gclE	20-35	ดี	10-20	35-75	25-50	2.25	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	596	0.26
Li-gclC-Ws-clC	5-12	ดี	10-20	35-75	25-50	2.44	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	321	0.14
Li-ML-gclC	5-12	ดี	10-20	35-75	25-50	2.24	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	2,506	1.07
Li-ML-gclD	12-20	ดี	10-20	35-75	25-50	2.20	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	815	0.35
Ly-gslC	5-12	ดี	<10	<35	50-100	2.26	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	133	0.06
Ly-slB	2-5	ดี	<10	<35	50-100	2.20	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	479	0.21
Ly-slC	5-12	ดี	<10	<35	50-100	2.29	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	69	0.03
Ly-slE	20-35	ดี	<10	<35	50-100	2.36	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	588	0.25
Ly-slC-Ty-gslC	5-12	ดี	<10	<35	50-100/0-50	2.22	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	45	0.02
Ly-slD-Ty-gslD	12-20	ดี	<10	<35	50-100/0-50	2.24	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	164	0.07
ML-clC	5-12	ดี	10-20	35-75	0-50	2.47	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	1,280	0.55
Mr-gclC	5-12	ดี	<10	<35	0-50	2.18	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	316	0.14
Mr-gslB	2-5	ดี	<10	<35	0-50	2.18	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	143	0.06
Mr-gslC	5-12	ดี	<10	<35	0-50	2.20	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	3,663	1.57
Mr-gslD	12-20	ดี	<10	<35	0-50	2.64	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	4,754	2.04
Pc-clA	0-2	ดี	<10	<35	>150	2.41	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	278	0.12
Pc-clB	2-5	ดี	<10	<35	>150	2.37	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	4,490	1.92

ตารางที่ 3-4 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาด ชัน(%)	การระบาย น้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ (P2O5)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K2O)	ความอุดม สมบูรณ์ของ ดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Pc-clC	5-12	ดี	<10	<35	>150	2.37	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	5,401	2.32
Pc-clD	12-20	ดี	<10	<35	>150	2.23	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	593	0.25
Pc-md-clB	2-5	ดี	<10	<35	50-100	2.43	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	135	0.06
Ty-gsclC	5-12	ดี	<10	<35	0-50	2.06	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	424	0.18
Ty-gslD	12-20	ดี	<10	<35	25-50	2.31	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	97	0.04
Wi-clA	0-2	ดีปานกลาง	10-20	35-75	>150	2.28	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	112	0.05
Wi-clB	2-5	ดีปานกลาง	10-20	35-75	>150	2.24	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	266	0.11
Ws-clB	2-5	ดี	10-20	35-75	50-100	2.28	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	4,945	2.12
Ws-clC	5-12	ดี	10-20	35-75	50-100	2.38	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	3,901	1.67
Ws-clD	12-20	ดี	10-20	35-75	50-100	2.30	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	1,701	0.73
Ws-clE	20-35	ดี	10-20	35-75	50-100	2.31	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	1,369	0.59
Ws-d-clB	2-5	ดี	10-20	35-75	100-150	2.19	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	877	0.38
Ws-d-clC	5-12	ดี	10-20	35-75	100-150	2.44	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	827	0.35
Ws-d-clD	12-20	ดี	10-20	35-75	100-150	2.42	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	610	0.26
Ws-vd-clA	0-2	ดี	10-20	35-75	>150	2.24	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	724	0.31
Ws-vd-clB	2-5	ดี	10-20	35-75	>150	2.37	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	2,900	1.24
Ws-vd-clC	5-12	ดี	10-20	35-75	>150	2.38	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	3,467	1.49
Ws-vd-clD	12-20	ดี	10-20	35-75	>150	2.38	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	3,406	1.46
SC										149,050	63.88
W										20,400	8.74
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										233,315	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (ปี 2564)

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

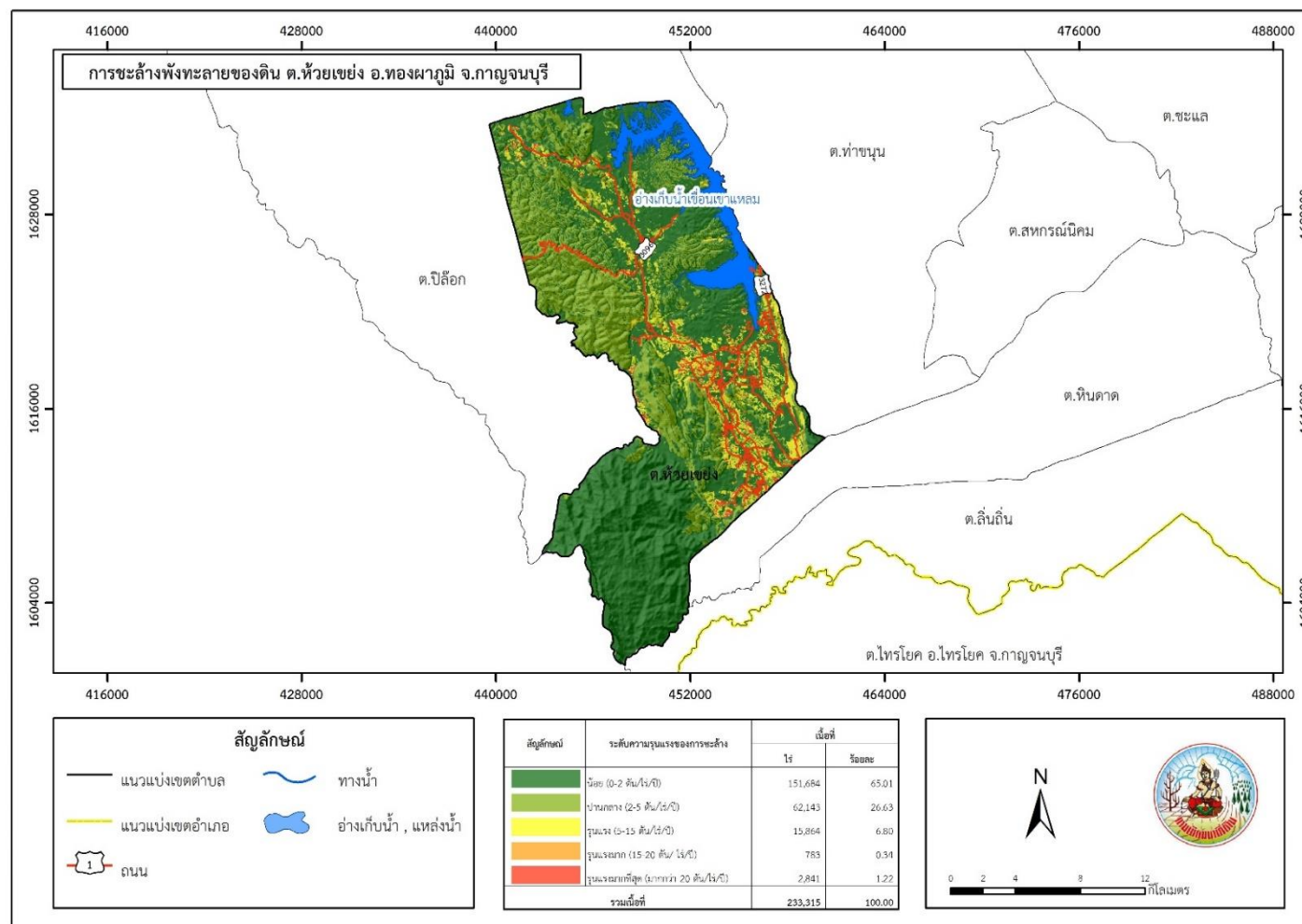
จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-8

ตารางที่ 3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

การชะล้างพังทลายของดิน	การสูญเสียดิน (ตัน/ปี)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	-	151,684	65.01
ปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	124,286	62,143	26.63
รุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	79,320	15,864	6.80
รุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี)	11,745	783	0.34
รุนแรงมากที่สุด (>20 ตัน/ไร่/ปี)	56,820	2,841	1.22
รวม	272,171	233,315	100.00

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองพางภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 3-6 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองพางภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลห้วยเขย่ง คือ

- 1) ปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- 2) ปัญหาดินตื้น
- 3) การใช้พื้นที่ในการทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม
- 4) ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

- 5) เกษตรกรทำการเกษตรโดยขาดความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง ขณะที่ผลิตผลและราคาตกต่ำทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลง
- 6) การรวมกลุ่มของเกษตรกรที่ไม่มีสิทธิรับรองการเป็นคนไทย (บัตรสี บัตรต่างด้าว) ขาดโอกาสในการรับการช่วยเหลือจากภาครัฐ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่างๆ
- 7) เกษตรกรไม่มีอาชีพที่มั่นคง ทำให้ขาดรายได้ในการดำรงชีวิตทำให้คุณภาพของเกษตรกรตกต่ำ
- 8) ปัญหาที่ดิน ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง / ต้องเช่านายทุน
- 9) ปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานภาคเกษตรกรรม โดยพบกระจายในทั้ง 8 หมู่บ้าน
- 10) ถนนเข้าพื้นที่ทำกินช่วงฤดูฝนเดินทางไม่สะดวกในการขนผลผลิตออกสู่ตลาด
- 11) ไม่มีไฟฟ้าในพื้นที่ทำกิน

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง มีความต้องการ 7 ประการ คือ

- 1) ต้องการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน
- 2) ต้องการให้รัฐสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ควรจัดทำบ่อพักเพื่อเก็บกักน้ำ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
- 3) ต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร เช่นการปลูกผักทั้งในและนอกโรงเรือน การปลูกไม้ผล เป็นต้น รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน
- 4) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5) ต้องการเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินและการกำหนดแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่า และการฟื้นฟูบำรุงดินเพื่อการเกษตร
- 6) ต้องการตลาดที่มั่นคงและยั่งยืน
- 7) ต้องการการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง

1) กรณีการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดินนั้น จะรวมถึงปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และปัญหาดินตื้นกิจการของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการผลิตพืชควบคู่กับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (การปลูกหญ้าแฝก) โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน์ สนับสนุนการทำและใช้ปุ๋ยหมัก-น้ำหมักชีวภาพ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

2) กรณีต้องการให้รัฐสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร กิจการของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง คือ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร อนึ่งบ่อน้ำในไร่นามีได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาทำนา แต่จะเป็นการเสริมในช่วงที่ขาดแคลนเท่านั้น จากการตรวจสอบบ่อน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน 6 บ่อ (ตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-1) กิจการของกรมพัฒนาที่ดินที่จะลงในเขตการใช้ที่ดิน ซึ่งจะมีทั้งที่นาข้าวและที่ปลูกพืชไร่ อาจจะเป็นบ่อน้ำในไร่นาเพิ่มเติม หรือขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่

จากการร้องขอของเกษตรกรให้ให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอื่นๆนั้น ได้แก่ ต้องการให้รัฐสนับสนุนการจัดทำฝายที่หมู่ที่ 6 ควรมีการจัดทำฝายที่ห้วยเชิงเขา และหมู่ที่ 8 ควรจัดทำบ่อพักเพื่อเก็บกักน้ำ กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบ ฝ่ายชลประทานแบบกิ่งถาวร คือ กรมอุทยานแห่งชาติ ระบบกระจายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาด โครงการจัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล และการก่อสร้างระบบประปา คือ กรมทรัพยากรน้ำ และสถาบันวิจัยและพัฒนา พื้นที่สูง (สวพส.) ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล

3) กรณีต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน เพื่อให้การพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต การเกษตร กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ สถาบันวิจัยและพัฒนา พื้นที่สูง (สวพส.) กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมการข้าว กรมหม่อนไหม เพื่อการส่งเสริมการปลูกผักในระบบอินทรีย์ การส่งเสริมการปลูกไม้ผล(ทุเรียน เงาะ น้อยหน่า ฝรั่ง) การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และประมงจัดทำแปลงรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์ข้าวไร่ ข้าวนา จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไร่ ข้าวนา สนับสนุนวัสดุการเกษตรบำรุงรักษาแปลงเรียนรู้หม่อน และวัสดุอื่นๆ การส่งเสริมการพืชตระกูลถั่ว พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการปลูกผักท้องถิ่นในระบบอินทรีย์ ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมถึงภูมิปัญญาของกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อให้สามารถนำเอาความรู้ไปส่งเสริมและให้เกิดรายได้

4) กรณีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ ททท. ด้านการสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงการเกษตร ศึกษาและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการรักษาสีทึบชุมชน การสืบสานประเพณีวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อการท่องเที่ยว ต่อยอดงานหัตถกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนเผ่า

5) กรณีต้องการเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินและการกำหนดแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกินตามผู้นำชุมชนในพื้นที่พบว่า ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองกรรมสิทธิในที่ดินเดิมไปเป็นจำนวนมาก โดยการซื้อขายมีอยู่เปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิ มีเพียงใบ ภบท.5 เท่านั้น ยกเว้นบ้านห้วยปากคอกที่ซื้อขายโดยมีเอกสารสิทธิ

6) กรณีต้องการตลาดที่มั่นคงและยั่งยืน องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับชุมชนจัดหาช่องทางการตลาด การสร้างเครือข่ายขยายช่องทางการตลาด พัฒนาศักยภาพกลุ่มเพื่อการวางแผนการผลิต การตลาดให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพิ่มจุดจำหน่ายสินค้าชุมชน ให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการขยายช่องทางการตลาดต่อไป

7) กรณีต้องการการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรผ่านระบบเครือข่ายการเรียนรู้ สร้างและพัฒนาผู้นำชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มยุทธศาสตร์ และเยาวชน สร้างเกษตรกรผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ในแต่ละด้าน เพื่อช่วยในการเผยแพร่ความรู้และเป็นเกษตรกรตัวอย่าง พัฒนาศักยภาพของผู้นำแลกรรรมการ

ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน เรื่องการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่างๆ วิสาหกิจชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์ที่เหมาะสมต่อไป

ตารางที่ 4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ปี พ.ศ.	จำนวน (บ่อ)
2564	6

ผลจากการจัดทำการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

- 1) **แรงขับเคลื่อน (Driver)** มี 4 ประการ คือ
 - 1.1) ดินเสื่อมโทรม
 - 1.2) น้ำขาดแคลน
 - 1.3) การไร้กรรมสิทธิ์ที่ดิน
 - 1.4) การรวมกลุ่มเกษตรกร
 - 1.5) ตลาดที่มั่นคงและยั่งยืน
- 2) **แรงกดดัน (Pressure)** ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 4 ประการ คือ
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.2) จัดหาแหล่งน้ำ
 - 2.3) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
 - 2.4) แก้ปัญหาการไร้กรรมสิทธิ์
 - 2.5) สร้างเครือข่ายเกษตรกร
 - 2.6) จัดหาช่องทางการตลาด
- 3) **สถานะ (State)** ที่เกิดแรงกดดัน มี 5 ประการ คือ
 - 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
 - 3.2) ขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภค
 - 3.3) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
 - 3.4) พื้นที่ป่าไม้ลดลง
 - 3.5) ราษฎรเรียกร้องสิทธิ์ในที่ดิน
- 4) **ผลกระทบ (Impact)** ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ
 - 4.1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ต้นเหินจากตะกอน
 - 4.2) ผลผลิตพืชต่ำ ลงทุนสูง
 - 4.3) รายได้น้อย
 - 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

พื้นที่ลาดชัน

- 5.1) คุ้มน้ำขอบเขา
- 5.2) บ่อตักตะกอน
- 5.3) ฝ่ายชะลอน้ำ
- 5.4) คันดิน
- 5.5) ปลุกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำ
- 5.6) ปฏิรูปที่ดิน
- 5.7) จัดที่ดินโดย คทช.

พื้นที่ราบ

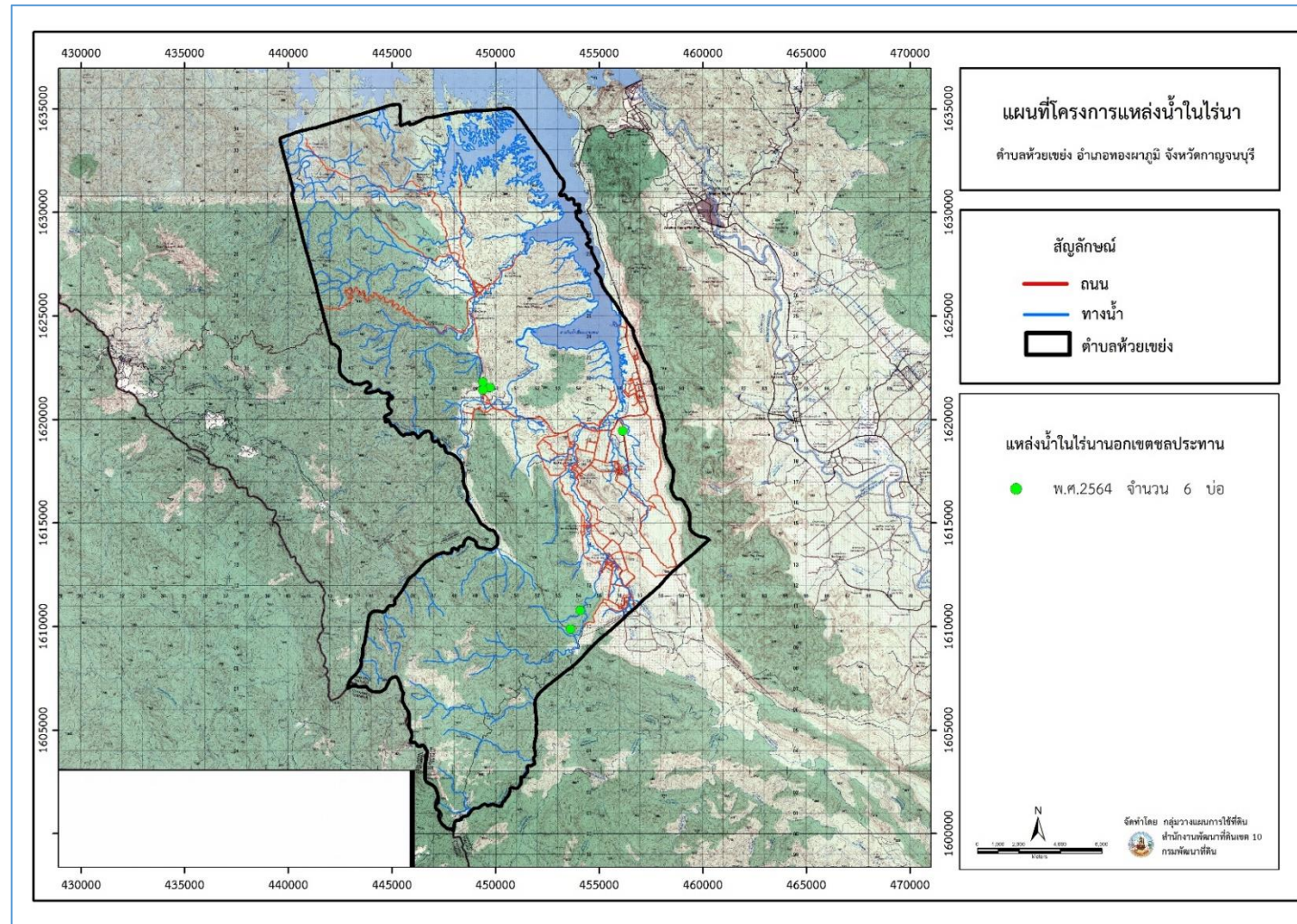
- 5.8) จัดรูปแบบแปลงนา
- 5.9) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
- 5.10) บ่อน้ำไร่นา
- 5.11) ขุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำ
- 5.12) ปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชใช้น้ำน้อย

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
 - (2) ประกาศเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-2

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไรนาออกเขตชลประทาน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 4-2 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพิกุล จังหวัดกาฬสินธุ์

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพญาเย็น จังหวัดกาญจนบุรี มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวเจ้าพันธุ์หอมมะลิ 105 และข้าวเหนียวพันธุ์ กข6

4.3.2 พื้นที่ดอน

1) ข้าวไร่ เกษตรกรจะปลูกข้าวไร่ในช่วงฤดูฝน โดยปลูกเดือนมิถุนายน และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายน พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวไร่พันธุ์ดอกพยอม

2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรจะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูฝน โดยปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม

2) มันสำปะหลัง เกษตรกรจะปลูกมันสำปะหลังช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 10-14 เดือน

3) ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน สัก และยางพารา

4) ไม้ผล ที่นิยมปลูก ได้แก่ ทูเรียน และส้มโอ

(รูปที่ 4-3)

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1. ข้าว												
2. พืชผัก-พืชสวน												
3. กล้าย												
บริเวณพื้นที่ดอน												
1. ข้าวไร่												
2. มันสำปะหลัง												
4. ไม้ยืนต้น												
5. ไม้ผล												

รูปที่ 4-3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพญาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดิน ทำให้ทราบว่าที่ดินนั้นๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดต่อการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินเป็นการจับคู่ข้อมูลที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพที่ดิน ได้แก่ ข้อมูลคุณภาพที่ดิน และประเภทการใช้ที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน พบว่า ตำบลห้วยเขย่ง ประกอบไปด้วย ประกอบด้วย 12 ชุมชน และ 45 หน่วยแผนที่ดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังแสดงในรูปที่ 3-7

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มี 9 ชนิด ได้แก่ กาแฟ โรบัสต้า ข้าว ข้าวไร่ มันสำปะหลัง ยางพารา ไม้ยืนต้น พืชไร่ ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน ดังแสดงในรูป 2-6

5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของที่ดินร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (บัณฑิต ต้นศิริ และคำรณ ไทรฟัก, 2542) เพื่อประเมินคุณภาพที่ดินในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังแสดงในตารางที่ 5-1 ดังนี้

(1) กาแฟโรบัสต้า

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกกาแฟโรบัสต้าของตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(1.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Pc-md-clB Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(1.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความ

ลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD

(1.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gslC Ty-gslD และ SC

(2) ข้าว

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกข้าวของตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับไม่มีความเหมาะสม (N)

(2.1) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ความเสียหายจากการกัดกร่อนของดิน มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (e) และศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดด้านความลาดชัน (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD- gslD Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Pc-md-clB Ty-gslC Ty-Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC Ws-vd-clD Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD และ SC

(3) ข้าวไร่

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกข้าวไร่ตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(3.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-gclC Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slC-Ty-gslC ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-md-clB Ty-gslC Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-vd-clA Ws-vd-clB และ Ws-vd-clC

(3.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clD Hs-gclD Li-clD Li-gclD Li-ML-gclD Ly-slC-Ty-gslD Mr-gslD Pc-clD Ty-gslD Ws-clD Ws-d-clD และ Ws-vd-clD

(3.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clE Li-clE Li-gclE Ly-slE Ws-clE และ SC

(4) มั่นสำปะหลัง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกมันสำปะหลังตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(4.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slC-Ty-gslC Pc-md-clB Ws-clB Ws-clC Ws-vd-clA Ws-vd-clB และ Ws-vd-clC

(4.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) และสารพิษ (z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-gclC Li-gclD Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Ly-slC-Ty-gslD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Pc-clD Ty-gslC Ty-gslD Ws-clD Ws-d-clD และ Ws-vd-clD

(4.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clE Ly-slE Hs-clE Li-clE Li-gclE Wi-clA Wi-clB Ws-clE และ SC

(5) ทุเรียน

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกทุเรียนตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(5.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Pc-md-clB Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(5.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD

(5.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gsclC Ty-gslD และ SC

(6) มังคุด

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกมังคุดตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(6.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Pc-md-clB Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(6.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD

(6.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gsclC Ty-gslD และ SC

(7) ยางพารา

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกยางพาราตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(7.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Pc-md-clB Wi-clA Wi-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Ws-vd-clA และ Ws-vd-clB

(7.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(7.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gslC Hs-gslD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gslC Li-gslD Li-gslE Li-gslC-Ws-clC Li-ML-gslC Li-ML-gslD ML-clC Mr-gslC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gslC Ty-gslD และ SC

(8) สัก

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกสักตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(8.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ ด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) สภาวะการหยั่งลึกของราก ด้านความลึกของดิน (r) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช ด้านการระบายน้ำ (o) และ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร ด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Wi-clA Wi-clB Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(8.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ws-d-clB Ws-d-clC และ Ws-d-clD

(8.3) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) และ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก

(n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD Pc-md-clB Ws-clC Ws-clD และ Ws-clE

(8.4) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Li-clC Li-clD Li-gclC Li-gclD Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Ty-gslD Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD และ SC

(9) ไร่

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกไร่ตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(9.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ ด้านปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (m) สภาวะการหยั่งลึกของราก ด้านความลึกของดิน (r) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช ด้านการระบายน้ำ (o) และ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร ด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Wi-clA Wi-clB Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(9.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slC-Ty-gslC Ly-slC-Ty-gslD Pc-md-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC และ Ws-d-clD

(9.3) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-gclC Hs-gclD Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Ly-slE ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gslC Ty-gslD และ Ws-clD

(9.4) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clE Li-clC และ SC

(10) โกโก้

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกโกโก้ตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง (S1) ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(10.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช ด้านการระบายน้ำ (o) และ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร ด้านปริมาณธาตุอาหารในดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Li-clC Li-clD Li-gclC Li-gclD Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(10.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน€ ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Wi-clA Wi-clB Ws-d-clB Ws-d-clC และ Ws-d-clD

(10.3) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน € และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน€ ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Li-clE Li-gclE Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD

(10.4) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน € ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD ML-clC Ty-gslC Ty-gslD และ SC

(11) ป่าสนน้ำมัน

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกป่าสนน้ำมันตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

(11.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Pc-md-clB Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(11.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน (d) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน

Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slE Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-d-clD Pc-clA Pc-clB Pc-clC

(11.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gslC Ty-gslD และ SC

(12) ขมื่นชั้น

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกขมื่นชั้นตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(12.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) สภาพการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slC-Ty-gslC Pc-md-clB Ws-clB Ws-clC Ws-vd-clA Ws-vd-clB และ Ws-vd-clC

(12.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาพการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-gclC Li-gclD Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Ly-slC-Ty-gslD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Pc-clD Ty-gslC Ty-gslD Wi-clA Wi-clB Ws-clD Ws-d-clD และ Ws-vd-clD

(12.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clE Ly-slE Hs-clE Li-clE Li-gclE Ws-clE และ SC

(13) มะม่วง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกมะม่วงตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(13.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (w) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาพการหยั่ง

ลิกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Wi-clA Wi-clB Ws-d-clB Ws-d-clC และ Ws-vd-clA

(13.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (w) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลิกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-sLB Ly-sLC Ly-sLE Pc-md-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clD Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(13.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลิกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Ly-sLC-Ty-gslC Ly-sLD-Ty-gslD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gslC Ty-gslD และ SC

(14) ลำไย

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกลำไยตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(14.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (w) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลิกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Wi-clA Wi-clB Ws-d-clB Ws-d-clC และ Ws-vd-clA

(14.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ศักยภาพการใช้เครื่องจักร มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (w) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลิกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-sLB Ly-sLC Ly-sLE Pc-md-clB Ws-clB Ws-clC Ws-clD Ws-clE Ws-d-clD Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(14.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาพการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Li-clC Li-clD Li-clE Li-gclC Li-gclD Li-gclE Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gslC Ty-gslD และ SC

(15) ถั่วเหลือง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกถั่วเหลืองตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

(15.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) ความเป็นประโยชน์ต่อออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดในการระบายน้ำ(o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-gclC Li-clC Li-gclC Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-md-clB Ty-gslC Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-vd-clA Ws-vd-clB และ Ws-vd-clC

(15.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clD Hs-gclD Hs-gclD Li-clD Li-gclD Li-ML-gclD Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slC-Ty-gslC Ly-slC-Ty-gslD Mr-gslD Pc-clD Ty-gslD Ws-clD Ws-d-clD และ Ws-vd-clD

(15.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clE Li-clE Li-gclE Ly-slE Ws-clE และ SC

(16) ถั่วเขียว

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกถั่วเขียวตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

(16.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clC Hs-gclC Li-clC Li-gclC Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC ML-clC Wi-clA Wi-clB Ws-clB Ws-clC Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-vd-clA Ws-vd-clB และ Ws-vd-clC

(16.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clD Hs-gclD Hs-gclD Li-clD Li-gclD Li-ML-gclD Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ly-slC-Ty-gslC Ly-slC-Ty-gslD Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-md-clB Ty-gsclC Pc-clD Ty-gslD Ws-clD Ws-d-clD และ Ws-vd-clD

(16.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Hs-clE Li-clE Li-gclE Ly-slE Ws-clE Li-clE Li-gclE ML-clC Mr-gclC Mr-gslB Mr-gslC Mr-gslD Ty-gsclC และ SC

(17) งา

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในปลูกงาตำบลห้วยเขย่ง พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(17.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช มีข้อจำกัดด้านปริมาณน้ำฝน (m) ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร มีข้อจำกัดในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน (s) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-gslC Ly-slB Ly-slC Ws-clB Ws-clC Ws-d-clB Ws-d-clC Ws-vd-clA Ws-vd-clB Ws-vd-clC และ Ws-vd-clD

(17.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน มีข้อจำกัดในด้านความลาดชัน (e) และสภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) และ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร มีข้อจำกัดด้านความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Li-clC Li-clD Li-gclC Li-gclD Li-gclC-Ws-clC Li-ML-gclC Li-ML-gclD Ly-slC-Ty-gslC Ly-slD-Ty-gslD Pc-clA Pc-clB Pc-clC Pc-clD Pc-md-clB Ty-gslD Wi-clA Wi-clB Ws-clD และ Ws-d-clD

(17.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาวะการหยั่งลึกของรากพืช มีข้อจำกัดด้านความลึกของดิน(r) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-slE Hs-clC Hs-clD Hs-clE Hs-gclC Hs-gclD Ws-clE และ SC

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	กาแพโร บัสต้า	ข้าว	ข้าว ไร่	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ขมิ้นชัน	ทุเรียน	มังคุด	ปาล์ม น้ำมัน	มะม่วง	ลำไย	ถั่ว เหลือง	ถั่ว เขียว	งา	สัท	ไผ่	โกโก้
Hs-clC	N	N	S2sn	S3z	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S2sn	N	N	S3r	N
Hs-clD	N	N	S3e	S3er	N	S3re	N	N	N	N	N	S3e	S3e	N	N	S3r	N
Hs-clE	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Hs-gclC	N	N	S2sn	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S2sn	N	N	S3r	N
Hs-gclD	N	N	S3e	S3er	N	S3re	N	N	N	N	N	S3e	S3e	N	N	S3r	N
Li-clC	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S2sn	S3r	N	N	S1
Li-clD	N	N	S3e	S3er	N	S3re	N	N	N	N	N	S3e	S3e	S3e	N	S3r	S1
Li-clE	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	S3er	S3e
Li-gclC	N	N	S2nsr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S2sn	S3r	N	S3r	S1
Li-gclD	N	N	S3e	S3er	N	S3re	N	N	N	N	N	S3e	S3e	S3e	N	S3r	S1
Li-gclE	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	S3er	S3e
Li-gclC-Ws-clC	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S2n	S3r	N	S3r	S1
Li-Ml-gclC	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S2e	S3r	N	S3r	S1
Li-Ml-gclD	N	N	S3e	S3er	N	S3re	N	N	N	N	N	S3e	S3e	S3e	N	S3r	S1
Ly-gslC	S3r	N	S2snr	S2mnr	S3r	S2rs	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3n	S3n	S2rs	S3r	S2r	S3r
Ly-slB	S3r	N	S2snr	S2mnr	S3r	S2rs	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3n	S3n	S2rs	S3r	S2r	S3r
Ly-slC	S3r	N	S2snr	S2mnr	S3r	S2ers	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3n	S3n	S2rs	S3r	S2r	S3r
Ly-slE	S3er	N	N	N	S3er	N	S3er	S3er	S3er	S3wer	S3wer	N	N	N	S3er	S3er	S3er
Ly-slC-Ty-gslC	S3r	N	S2snr	S2mnr	S3r	S2ers	S3r	S3r	S3r	N	N	S3n	S3n	S3r	S3r	S2r	S3r
Ly-slD-Ty-gslD	S3r	N	S3e	S3e	S3r	S3e	S3r	S3r	S3r	N	N	S3en	S3e	S3e	S3r	S2r	S3r
Ml-clC	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S2e	N	N	S3r	N
Mr-gclC	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S3n	N	N	S3r	S2m
Mr-gslB	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S3n	N	N	S3r	S2m
Mr-gslC	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S3n	N	N	S3r	S2m
Mr-gslD	N	N	S3e	S3er	N	S3re	N	N	N	N	N	S3e	S3en	N	N	S3r	S2m
Pc-clA	S2ms	N	S2sn	S2mn	S2s	S2s	S2ms	S2ms	S2ms	S2ns	S2ns	S2s	S3n	S3n	S1	S1	S1
Pc-clB	S2ms	N	S2sn	S2mn	S2s	S2s	S2ms	S2ms	S2ms	S2ns	S2ns	S2s	S3n	S3n	S1	S1	S1

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	กาแฟโร บัสต้า	ข้าว	ข้าว ไร่	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ขมิ้นชัน	ทุเรียน	มังคุด	ปาล์ม น้ำมัน	มะม่วง	ลำไย	ถั่ว เหลือง	ถั่ว เขียว	งา	สัท	ไข่	โกโก้
Pc-clC	S2ms	N	S2sn	S2mn	S2s	S2es	S2ms	S2ms	S2ms	S2ns	S2ns	S2s	S3n	S3n	S1	S1	S1
Pc-clD	S2ems	N	S3e	S3e	S2es	S3e	S2ems	S2ems	S2ems	S2nwes	S2nwes	S3e	S3en	S3e	S1	S1	S1
Pc-md-clB	S2ms	N	S2sn	S2mnr	S2s	S2s	S2ms	S2ms	S2ms	S3r	S3r	S2s	S3n	S3n	S3r	S2r	S3r
Ty-gsclC	N	N	S2snr	S3r	N	S3r	N	N	N	N	N	S2s	S3n	N	N	S3r	N
Ty-gslD	N	N	S3e	S3er	N	S3re	N	N	N	N	N	S3e	S3en	S3e	N	S3r	N
Wi-clA	S2ms	N	S2or	N	S2s	S2s	S2ms	S2ms	S2ms	S2ns	S2ns	S2o	S2o	S3o	S1	S1	S2om
Wi-clB	S2ms	N	S2or	N	S2s	S2s	S2ms	S2ms	S2ms	S2ns	S2ns	S2o	S2o	S3o	S1	S1	S2om
Ws-clB	S3r	N	S2snr	S2mr	S3r	S2s	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S2s	S2sn	S2r	S1	S2r	S3r
Ws-clC	S3r	N	S2snr	S2mr	S3r	S2es	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S2s	S2e	S2r	S3r	S2r	S3r
Ws-clD	S3r	N	S3e	S3e	S3r	S3e	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r	S3e	S3e	S3e	S3r	S3r	S3r
Ws-clE	S3er	N	N	N	S3er	N	S3er	S3er	S3er	S3wer	S3wer	N	N	N	S3e	S2r	S3er
Ws-d-clB	S3r	N	S2snr	S2m	S3r	S2s	S3r	S3r	S3r	S2nsr	S2nsr	S2s	S2sn	S2sre	S2r	S2r	S2r
Ws-d-clC	S3r	N	S2snr	S2m	S3r	S2es	S3r	S3r	S3r	S2nsr	S2nsr	S2s	S2e	S2sre	S2r	S2r	S2r
Ws-d-clD	S3r	N	S3e	S3e	S3r	S3e	S3r	S3r	S3r	S3nsr	S3nsr	S3e	S3e	S3e	S2r	S2r	S2r
Ws-vd-clA	S2msr	N	S2sn	S2m	S2sr	S2s	S2msr	S2msr	S2msr	S2nwesr	S2nwesr	S2s	S2sn	S2sre	S1	S1	S1
Ws-vd-clB	S2msr	N	S2sn	S2m	S2sr	S2s	S2msr	S2msr	S2msr	S3nsr	S3nsr	S2s	S2sn	S2sre	S1	S1	S1
Ws-vd-clC	S2msr	N	S2sn	S2m	S3sr	S2es	S2msr	S2msr	S2msr	S3nsr	S3nsr	S2s	S2e	S2e	S1	S1	S1
Ws-vd-clD	S2emsr	N	S3e	S3e	S3esr	S3e	S2emsr	S2emsr	S2emsr	S3nwes	S3nwes	S3e	S3e	S2e	S1	S1	S1
SC	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
W	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-4

2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน: r = ปริมาณน้ำฝน s = เนื้อดิน o = การระบายน้ำ n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร
m = ปริมาณอินทรีย์วัตถุ e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายความว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในโอกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพิกุล จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพิกุล จังหวัดกาฬสินธุ์

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี ถแถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	<u>นโยบายหลัก</u> 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล <u>นโยบายเร่งด่วน</u> 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 วันที่ 13 ตุลาคม 2561

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98. 102-103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่มที่ 4)

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาแผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2560-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน
8	การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2562-2565)	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 มุ่งเป็นฐานการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรเกษตรอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรม ด้วยระบบการผลิตที่ปลอดภัย
9	ยุทธศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2562	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาระบบเกษตรกรรมอย่างครบวงจร
10	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2561 - 2565)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
11	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2561-2564)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบเศรษฐกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
12	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพญาเย็น จังหวัดกาญจนบุรี	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่งใช้ยุทธศาสตร์จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2562 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2562 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนารายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ และ เขตพื้นที่เฉพาะ รายละเอียดดังในตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1 เขตป่าไม้	167,254	71.69
2 เขตเกษตรกรรม	41,302	17.70
2.1 เขตนาข้าว	615	0.26
1) เขตนาข้าว	615	0.26
2.2 เขตปลูกพืชไร่	8,584	3.68
1) เขตปลูกพืชไร่ชนิดต่างๆ	554	0.24
2) เขตปลูกมันสำปะหลัง	8,030	3.44
2.3 เขตปลูกไม้ผล	3,234	1.39
1) เขตปลูกไม้ผลชนิดต่างๆ	2,286	0.24
2) เขตปลูกทุเรียน	578	0.25
3) เขตปลูกกล้วย	248	0.11
4) เขตปลูกส้มโอ	122	0.10
2.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น	28,703	12.30
1) เขตปลูกไม้ยืนต้นชนิดต่างๆ	2,835	1.22
2) เขตปลูกยางพารา	16,113	6.90
3) เขตปลูกสัก	8,670	3.72
4) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	1,085	0.47
2.5 เขตปลูกพืชสวน	155	0.07
1) เขตปลูกพืชผัก	155	0.07
2.6 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	11	0.01
3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,337	1.43
4 เขตแหล่งน้ำ	18,890	8.10
5 เขตพื้นที่เฉพาะ	2,532	1.09
รวมเนื้อที่	233,315	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ดังนี้

6.4.1 เขตป่าไม้

มีเนื้อที่ 167,254 ไร่ หรือร้อยละ 71.69 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ ป่าห้วยเขย่ง (หมายเลข 70) ป่าเขาช้างเผือก และป่าวังใหญ่-แม่น้ำน้อย รวมไปถึงที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) และเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เป็นต้น และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A – ชั้นที่ 5 ซึ่งเขตดังกล่าวเป็นพื้นที่แหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของกลุ่มน้ำย่อยห้วยเขย่ง ลุ่มน้ำย่อยห้วยทึม และบางส่วนของลุ่มน้ำย่อยห้วยประจักษ์ และลุ่มน้ำย่อยห้วยบ้านไร่

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 41,302 ไร่ หรือร้อยละ 17.70 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 6 เขตย่อย ดังนี้

1) เขตนาข้าว

1.1) เขตข้าวไร่ มีเนื้อที่ 615 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินวังสะพุง (Ws) และชุดดินวังไห (Wi) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- หนาดินค่อนข้างแน่นทึบ ทำให้ไถพรวนยาก และทำให้ข้าวแตกกอยาก
- ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปุ๋ยชีวภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง
- สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่องการสร้างฝายน้ำล้น ขุดลอกแหล่งน้ำและคลองส่งน้ำ

2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงของข้าว

3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร

2) เขตปลูกพืชไร่

2.1) เขตปลูกพืชไร่ชนิดต่างๆ มีเนื้อที่ 554 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินปากช่อง (Pc) ชุดดินลี (Li) และชุดดินวังสะพุง (Ws) ตามลำดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่พบว่ามีพืชหลายชนิดจัดอยู่ในระดับความเหมาะสมสูง ถึงระดับความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ ข้าวไร่ ข้าวโพด งา ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ขมิ้นชัน ซึ่งสามารถส่งเสริมให้เป็นพืชเศรษฐกิจหลักและพืชหมุนเวียนของตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

2.2) เขตปลูกมันสำปะหลัง มีเนื้อที่ 8,030 ไร่ หรือร้อยละ 3.44 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินปากช่อง (Pc) ชุดดินลี (Li) และชุดดินวังสะพุง (Ws) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน

- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น

3.1) เขตปลูกไม้ยืนต้นชนิดต่างๆ มีเนื้อที่ 2,835 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนคือ ชุดดินลี (Li) ชุดดินปากช่อง (Pc) ชุดดินวังสะพุง (Ws) และชุดดินมวกเหล็ก(Ml) ตามลำดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลพบว่ามีพืชหลายชนิดจัดอยู่ในระดับความเหมาะสมสูงถึงระดับความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ กาแฟ ไม้ และโกโก้ ซึ่งสามารถส่งเสริมให้เป็นพืชเศรษฐกิจหลักและพืชหมุนเวียนของตำบล

3.2) เขตปลูกยางพารา มีเนื้อที่ 11,113 ไร่ หรือร้อยละ 6.90 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินลี (Li) ชุดดินปากช่อง (Pc) ชุดดินวังสะพุง (Ws) และชุดดินมวกเหล็ก(Ml) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินตื้น
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

การยางแห่งประเทศไทย ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกยางพาราคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง

3.3) เขตปลูกสั้ก มีเนื้อที่ 8,670 ไร่ หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินปากช่อง (Pc) ชุดดินวังสะพุง (Ws) และชุดดินลี (Li) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมป่าไม้ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

3.4) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 1,085 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินวังสะพุง (Ws) ชุดดินลี (Li) และชุดดินปากช่อง (Pc) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ให้ถูกต้องตามลักษณะดิน

- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมส่งเสริมการเกษตรส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

4) เขตไม้ผล

4.1) เขตปลูกไม้ผลชนิดต่างๆ มีเนื้อที่ 2,286 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนคือ ชุดดินวังสะพุง (Ws) ชุดดินลี (Li) และชุดดินปากช่อง (Pc) ตามลำดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลพบว่าไม้ผลหลายชนิดจัดอยู่ในระดับความเหมาะสมสูงถึงระดับความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ มะม่วง ลำไย มังคุด ซึ่งสามารถส่งเสริมให้เป็นพืชเศรษฐกิจหลักและพืชหมุนเวียนของตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีใน

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินโดยการปลูกหญ้าแฝก
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

ในช่วงฝนตกชุก

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่

- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

4.2) เขตปลูกทุเรียน มีเนื้อที่ 578 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้นี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินวังสะพุง (Ws) ชุดดินลี (Li) และชุดดินปากช่อง (Pc) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีใน

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินโดยการปลูกหญ้าแฝก
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำเกษตรผสมผสาน

4.3) เขตปลูกกล้วย มีเนื้อที่ 248 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้นี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินวังสะพุง (Ws) ชุดดินลี (Li) และชุดดินปากช่อง (Pc) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม
- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำการเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำเกษตรผสมผสาน

4.4) เขตปลูกส้มโอ มีเนื้อที่ 122 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้นี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินลี (Li) ชุดดินปากช่อง (Pc) และชุดดินหินซ้อน (Hs) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราที่เหมาะสม

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีใน

- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- จัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่

เหมาะสม

- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ

2) กรมชลประทาน สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง

3) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

5) เขตปลูกพืชสวน

5.1 เขตปลูกพืชผัก มีเนื้อที่ 155 ไร่หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ ได้แก่ ชุดดินปากช่อง (Pc) ชุดดินวังสะพุง (Ws) และชุดดินลี (Li) ตามลำดับ

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินตื้น
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
- ป้องกันการระบาดของโรคและแมลง
- สร้างปฏิทินการปลูกพืช เพื่อให้มีผลผลิตขายตลอดทั้งปี

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยปุ๋ยอินทรีย์
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการวิเคราะห์ดิน
- ส่งเสริมการปรุงดิน สำหรับปลูกผัก

6) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 11 ไร่หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพพื้นที่เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา เป็นต้น

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างเข้มงวด เนื่องจากกิจกรรมนี้อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง
- ควรกำหนดเขตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ชัดเจนเพื่อควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ

6.4.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 3,337 ไร่ หรือร้อยละ 1.43 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ ถนน ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุนได้แก่

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่อง เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

6.4.4 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 18,890 ไร่ หรือร้อยละ 8.10 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ต่างๆ อ่างเก็บน้ำและบ่อน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

แหล่งน้ำในเขตนี้เป็นแหล่งน้ำที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำในระยะต่อไป โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5 และ 7.6

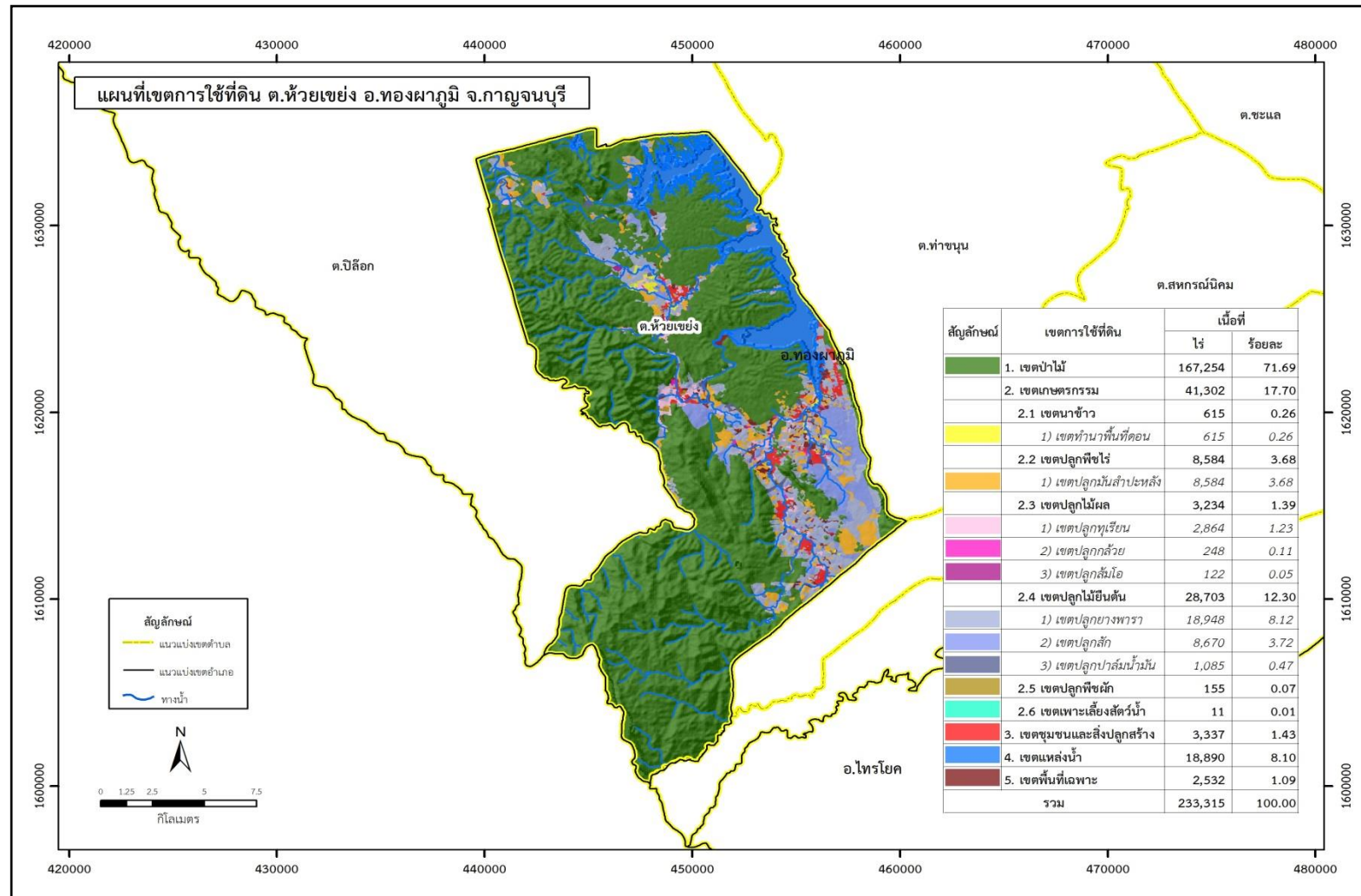
รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขินและถูกบุกรุก หมั่นขุดลอกคูคลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.4.5 เขตพื้นที่เฉพาะ

มีเนื้อที่ 2,532 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ พุทธอุทยานธรรมชาติ พุทธศาสนิกสถาน ไร่พุ่มไม้/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกร้าง พื้นที่ถม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ต.ห้วยเขย่ง อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

จากการศึกษาสภาพการใช้ที่ดินในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง พบว่าประกอบด้วยพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชแต่ละชนิดอาจมีช่วงเวลาเพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวที่แตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1. พืชผัก-พืชสวน	พืชผัก ไขมันชั้น											
2. กล้าย	กล้าย											
บริเวณพื้นที่ดอน												
1. พืชไร่	ข้าวไร่ ข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง งา											
2. ไม้ส่ปะหล้ง	ไม้ส่ปะหล้ง											
4. ไม้ยืนต้น	ยางพารา สัก ปาล์มน้ำมัน ใผ่ โกโก้											
5. ไม้ผล	ทุเรียน กล้าย ส้มโอ มะม่วง ลำไย มังคุด											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพญาเย็น จังหวัดกาฬสินธุ์

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่งให้แก่ไขปัญหา 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบัน (2) สร้างอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายชลประทานแบบกึ่งถาวร เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรที่สะอาด (4) จัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล (5) ก่อสร้างระบบประปา (5) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (6) ป้องกันน้ำท่วม นั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 6 ประการได้

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีแล้ว จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่งไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง เพื่อ มีมติให้ความร่วมมือในกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรม พัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัด กาญจนบุรี จำนวน 12 โครงการ ดังนี้ (ตารางที่ 7-1)

- 1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- 2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- 3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- 4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- 5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- 6) การรณรงค์ไถกลบตอซัง
- 7) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 8) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 9) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
- 10) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 11) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 12) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับ การ จัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

- 1) เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้
 - 1.1) การปรับปรุงบำรุงดิน

- 1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 1.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 1.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 1.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 1.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 1.1.6) การรณรงค์เฝ้าติดตาม
 - 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 1.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
 - 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
- 2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น และพืชสวน มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้**
- 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 2.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 2.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 2.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 2.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 2.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 2.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
 - 2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.3.2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
- 3) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้**
- 3.1) ส่งเสริมการใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเสียในบ่อ
- 4) เขตพื้นที่แหล่งน้ำ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้**
- 4.1) การบริหารจัดการน้ำ
 - 3.1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- (ตารางที่ 7-1)

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี)

1.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)

1.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (กรมการข้าว)

1.4) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)

2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น และพืชสวน มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

2.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี)

2.2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร)

2.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร)

2.4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

3) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ ให้คำแนะนำและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงและดูแลสัตว์น้ำ (กรมประมง)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานกาญจนบุรี) (ตารางที่ 7-2)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง มีความต้องการ 7 ประการ ดังนี้

1) ต้องการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน

2) ต้องการให้รัฐสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ควรจัดทำบ่อพักเพื่อเก็บกักน้ำ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

3) ต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร เช่นการปลูกผักทั้งในและนอกโรงเรือน การปลูกไม้ผล เป็นต้นรวมทั้งการส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน

4) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) ต้องการเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินและการกำหนดแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่า และการฟื้นฟูบำรุงดินเพื่อการเกษตร

6) ต้องการตลาดที่มั่นคงและยั่งยืน

7) ต้องการการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการขอรับการสนับสนุนแผนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้นดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลห้วยเขย่ง ในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน และ (2) ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหารองลงมา คือ ปัญหาที่ดิน ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง / ต้องเช่านายทุน เนื่องจากการกำหนดแนวเขตที่ไม่ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกิน และใน ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเดิมไปเป็นจำนวนมาก โดยการซื้อขายมือเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิ์ มีเพียงใบ ภบท.5 เท่านั้น ปัญหาดังกล่าวนี้นำผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินนั้นจะรวมถึง (1) ปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และ (2) ปัญหาดินตื้น กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการผลิตพืชควบคู่กับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (การปลูกหญ้าแฝก) โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน์ สนับสนุนการทำและใช้ปุ๋ยหมัก-น้ำหมักชีวภาพ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

กรณีต้องการให้รัฐสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง คือ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

กรณีต้องการเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกินและการกำหนดแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกินถามผู้นำชุมชนในพื้นที่พบว่า ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเดิมไปเป็นจำนวนมาก โดยการซื้อขายมือเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิ์ มีเพียงใบ ภบท.5 เท่านั้น ยกเว้นบ้านห้วยปากคอกที่ซื้อขายโดยมีเอกสารสิทธิ์

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่งให้แก้ไขปัญหารวม 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบัน (2) สร้างอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวร เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรที่สะอาด (4) จัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล (5) ก่อสร้างระบบประปา (5) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (6) ป้องกันน้ำท่วม นั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 6 ประการได้ เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 6 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แล้วจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมทั้งตำบลห้วยเขย่ง ได้โดยสิ้นเชิง”

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมจะต้องดำเนินการทั้งตำบลควบคู่กันทั้งปัญหาการใช้ที่ดินในพื้นที่สูงชันในพื้นที่ตอนบน กับปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ตอนล่าง โดยจัดทำโครงการ **“การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ”** ทั้งพื้นที่ตำบลที่รวมข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา 6 ประการด้วยกัน คือ พื้นที่ในหมู่ที่ 1-7 จะต้องมีการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์ การรณรงค์การปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน์ การส่งเสริมการปรับระบบเกษตรให้เหมาะสมตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปลูกฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน เพื่อการใช้ประโยชน์ สนับสนุนการทำและใช้ปุ๋ยหมัก-น้ำหมักชีวภาพ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (การปลูกหญ้าแฝก) การผลิตกล้าแฝก การส่งเสริมปรับสภาพแวดล้อมในครัวเรือน (ขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องจัดทำการพัฒนาที่ดินและน้ำรวมทั้งสองพื้นที่ไปด้วยกันเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการ สร้างฝายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวร บ่อพักเพื่อเก็บกักน้ำ ชุดลอก ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ก่อสร้างฝายกั้นน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาด โครงการจัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล ก่อสร้างระบบประปา การขุดบ่อบาดาล การสร้างคลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ หรือพนังป้องกันน้ำท่วม ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1) เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตนาข้าว มีเนื้อที่ 615 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ 7,000 1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด 99,000 1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 9,000 1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 5,000 1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ 25,000 1.6 การรณรงค์เฝ้าระวังดินดอง 12,000 2. การบริหารจัดการน้ำ 2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 1,000,000 2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 220,000 2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ 2,200,000 3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 2,200,000 3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 60,000 3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน 500,000	
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 8,584 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 3,234 ไร่ 1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 28,703 ไร่ 1.5 เขตปลูกพืชสวน เนื้อที่ 155 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ 7,000 1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด 150,000 1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 15,000 1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 5,000 1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ 25,000 2. การบริหารจัดการน้ำ 2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2,500,000 2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 220,000 2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ 3,000,000 3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 2,500,000 3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 60,000 3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว 500,000	
1.6 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 11 ไร่	1) ส่งเสริมการใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเสียในบ่อ	30,000

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7 - 2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1) เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตนาข้าว มีเนื้อที่ 615 ไร่	1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี) 2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (กรมการข้าว) 3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (กรมการข้าว) 4) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 8,584 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 3,234 ไร่ เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 28,703 ไร่ 1.4 เขตปลูกพืชสวน เนื้อที่ 155 ไร่	1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี) 2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร) 3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร) 4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)
1.5 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 11 ไร่	สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานกาญจนบุรี)

ตาราง 7 - 3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนาร่อง ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตนาข้าว	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้ สารอินทรีย์	ราย	20	50	50	50	50	220	7,000	18,500	18,500	18,500	18,500	81,000	พด.
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ด้วยพืช ปุ๋ยสด	ตัน	3	3	3	3	3	15	99,000	99,000	99,000	99,000	99,000	495,000	
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	600	600	600	600	600	3,000	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	45,000	พด.
	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตร	กลุ่ม	1	1	1	1	1	5	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	พด.
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	กลุ่ม	1	1	1	1	1	5	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	พด.
	1.6 การรณรงค์เฝ้ากลบตอซัง	ตัน	2	5	5	5	5	22	12,000	30,000	30,000	30,000	30,000	132,000	พด.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	แห่ง	1	1	1	1	3	7	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	พด.
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	10	10	10	10	10	50	220,000	220,000	220,000	220,000	220,000	1,100,000	พด.
	2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ	แห่ง	2	2	2	2	2	10	2,200,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	22,000,000	พด.
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน	แห่ง	1	1	2	2	2	8	2,200,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	11,000,000	พด.
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ ดินและน้ำ	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	พด.
	3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ลุ่ม-ดอน	ไร่	600	600	600	600	600	3,000	500,000	0	0	0	0	500,000	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพิกุล จังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง 7 – 3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตปลูกไม้ผล, เขตปลูกไม้ยืนต้น, เขตปลูกพืชสวน	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้ สารอินทรีย์	ราย	20	50	50	50	50	220	7,000	18,500	18,500	18,500	18,500	81,000	พด.
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ด้วยพืช ปุ๋ยสด	ตัน	5	5	5	5	5	25	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	พด.
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	พด.
	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตร	กลุ่ม	1	1	1	1	1	5	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	พด.
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	กลุ่ม	1	1	1	1	1	5	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	พด.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	แห่ง	1	1	3	1	2	8	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000	พด.
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	10	10	10	10	10	50	220,000	220,000	220,000	220,000	220,000	1,100,000	พด.
	2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ	แห่ง	2	2	2	1	1	8	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000	พด.
เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000	พด.
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ ดินและน้ำ	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	พด.
	3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	600	600	600	600	600	3,000	500,000	0	0	0	0	500,000	พด.
เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ส่งเสริมการใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเสียในบ่อ	ลิตร	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุกรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report**. (AGL/INS), Rome.
- _____. 1993. **Guidelines for Land Use Planning**. Rome.
- ADB. 2012. **The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries**. Mandaluyong City, Philippines.
- NRC. 1975. **Land Use Planning**. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.
- Vink, A.P.A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture**. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- กรมการปกครอง. 2563. **ข้อมูลจำนวนประชากรและบ้าน (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563)**. กระทรวงมหาดไทย. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2562. **รายได้-รายจ่ายต่อครัวเรือน ตำบลห้วยเขย่ง ปี 2562**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **หมอดินอาสาตำบลห้วยเขย่ง ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. **จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2560. **ภูมิอากาศจังหวัดกาญจนบุรี**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. แหล่งที่มา: <http://climate.tmd.go.th/data/province/เหนือ/ภูมิอากาศกาญจนบุรี.pdf>, 26 สิงหาคม 2562.
- _____. 2562. **สถิติภูมิอากาศในคาบ 10 ปี (ปี 2549-2559)**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. ไฟล์ข้อมูล.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2561. **ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี**. ไฟล์ข้อมูล.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) สังกัดสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน). 2564. **แผนกลยุทธ์การพัฒนาพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเขย่ง ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอดงพญาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562-2565)**. ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง. 2562. แผนพัฒนาท้องถิ่นปี พ.ศ. 2561-2565. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี. ไฟล์ข้อมูล.

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2564. ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ไฟล์ข้อมูล.

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. ข้อมูลทรัพยากรดิน. ไฟล์ข้อมูล.

บัณฑิต ต้นศิริ และคำรณ ไทรฟัก. 2542. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด.

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (ศูนย์ปฏิบัติการราชบุรี). 2563. การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2562-2565). ไฟล์ข้อมูล.

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี. 2563. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.2561 - 2565). ไฟล์ข้อมูล.

_____. 2562. ยุทธศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2562. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. ร่าง นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2563. แผนพัฒนาแผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2562. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562. ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี. 2559. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.2561-2564). ไฟล์ข้อมูล.

ที่ปรึกษา

นายอนุวัชร	โพธินาม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
นายวันชัย	วงษา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี
นายทศนัศร์	รัตนแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

นายวันชัย	สินประเสริฐ	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส
นายเมธา	ศรีทองคำนิก	นักสำรวจดินชำนาญการ
นางสาวอรพิตา	วรภักดี	นักสำรวจดินชำนาญการ
นายวิศรุต	อนันตเดชไชย์	เศรษฐกรปฏิบัติการ
นางสาวพฤษภา	สินประเสริฐ	นักสำรวจดิน
นางสาวฐิติพรรณ	ธนชัยกุลโรจน์	นักวิชาการเกษตร
นายคุณเดช	แก้วรักษา	นักวิชาการเกษตร

